<35

PEOPLE'S VOICE
The Lithuanian Weekly Newspaper in Canada. Published by the Lithuanian Press Association, P. O. Station C., Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada.

LIAUDIES BALSAS

Kanados Lietuvių Darbo Žmonių Laikraštis

LIAUDIES BALSAS
Kanados Lietuvių Savaitinis Laikraštis, Leidžiamas Lietuvių Spaudos Draugijos Kanadoj. P. O. Station C., Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada.

Nr. 468 PENKTADIENIS, RUGSĖJO (SENTEMBER) 27, 1940, TORONTO, ONTARIO METAI IX

KARO UGNIS APIMA VIS DAUGIAU IR DAUGIAU VALSTYBIŲ; GRUMOJA VISIEM KONTINENTAM

Šią Savaitę Užsižiebė Karo Gaisras Dar Dviejose Vietose; Japonija Rodo Dantis Suvienytoms Amerikos Valstijoms

Anglijos ir Vokietijos karas Europoj ir Japonijos ir Kinijos karas Azijoj plečiasi ir plečiasi, grumodami visiems pasaulio kontinentams.

Šią savaitę užsižiebė mūšiai tarp Francijos Vakarų Afrikos ir Anglijos. Anglijos ir generolo De Gaulle jėgos norėjo užimti Dakar, Francijos Vakarų Afrikos sostinę, karo laivų ugnimi. Pastangos nepavyko. Anglijos karo laivai ugnį sulaikė ir pasitraukė, bet santykiai tarp Anglijos ir Francijos labai pablogėjo.

Francūzai, atsakydami į tai, bombardavo Gibraltarą per du kartu ir pridarė nemažai žalos.

Azijoj prasidėjo karas tarp Francijos Indo-Kinijos ir Japonijos. Japonai įsiveržė į Indo-Kiniją, Francijos koloniją ir reikalauja pasiduoti. Indo-Kinijos jėgos, vadovaujamos francūzų, kertasi atgal.

Japonų įsiveržimas į Indo-Kiniją stato į pavojų Suvienytų Valstijų interesus. Suvienytos Valstijos ir Anglija planuoja, kaip pasipriešinti. Į tai japonai ir vokiečiai atsako bendru frontu. Tokio praneša, kad Japonija ir Vokietija susitarė sudaryti apsigynimo bloką, jeigu Anglija ir Suvienytos Valstijos kišis į Japonijos reikalus.

Eina gandai, kad Ispanija bus įtraukta į karą, Italijos ir Vokietijos pusėj. Neužilgo Berlynan šauksią Graikijos, Bulgarijos ir Jugoslavijos atstovus.

Vokiečiai privertė Suomiją perleisti jų kariuomenę ir reikmenis per šiaurinę dalį į Norvegiją ir iš Norvegijos ir tuomi sulaužyti savo neutralumą.

Taip tai atrodo pasaulis paviršutiniai pažvelgus.

MILIJONAI LONDONO gyventojų naktis ir dienas praleidžia slėptuvėse nuo atakų iš oro. Daugeliui tenka praleisti naktis gelžkelių tuneliuose. Štai grupė londoniečių su vaikais nakties metu gelžkelio tunelyje.

Invazijos Pavojus Nepraėjęs, Sako Raudonoji Armija

MASKVA. — Sovietų kariuomenės laikraštis "Raudonoji Armija" (rugs. 20) rašo:

"Vokiečiai sistematiškai bombarduoja Londoną. Tuo pačiu laiku anglai žymiai smarkiau veikia savo lėktuvais ir priešorlaivinėmis kanuolėmis prieš vokiečių orlaivius.

"Vokiečių komanda stengiasi išeikvot Anglijos oro jėgas; jie taipgi pasiryžusiai naikina anglų geležinkelių mazgus pietinėje ir rytinėje Anglijoje. Jie žymia dalim jau sunaikino anglų geležinkelių tiltus virš Thames upės.

"Net audringas oras jūros siaurumoje — Anglų Kanale beveik nesumažino orlaivių veikimo iš vienos ir antros pusės. Taigi ateinantis ruduo nėra kliūtis daugmeniškam orlaivių veikimui.

"Nuo rugsėjo 13 d. anglų orlaiviai jau nebombarduoja Berlyno; jie per paskutines dešimtį dienų daugiausiai atakuoja vokiečių prieplaukas, kurios yra arčiausia Anglijos. Anglai taip pat iš savo karo laivų bombarduoja vokiečių prieplaukas ir jų laivų sutelkimus jose. Tatai primena Vokietijai, kad Anglija turi galingą karo laivyną.

"Vokiečiai yra subūrę daug transporto laivų savo prieplaukose palei Anglų Kanalą ir Šiaurių Jūros pakraščiuose; ir tų laivų judėjimai naktimis ir ūkanotame ore rodo, kad artinasi sprendžiamoji valanda.

"Vokiečių komanda, matyt, urmu nesiųs savo kariuomenės į pajūrius priešais Angliją. Jiem nėra reikalo tatai daryti. Vokiečiai turi didžias galimybes automobiliniais sunkvežimiais ir gerais keliais pergabent daugius savo armijos į pajūrį per kelias valandas.

"Vokiečiai dabar pradėjo bombaduot Anglijos salas. Bet vien tik blokada neišriš klausimo. Ji yra tik dalis vokiečių prisirengimų įsibriauti į Angliją. O kadangi oro sąlygos yra tokios, jog galima perkelt vokiečių kariuomenę per jūros siaurumą net spalių mėnesį, tai vokiečių įsiveržimo pavojus šiandien labiau grumoja Anglijai negu bet kada."

VOKIEČIAI GIRIASI KAD ISPANIJA TUOJ STOS Į KARĄ PRIEŠ ANGLIJĄ

BERLYNAS. — Ribentropui sugrįžus iš Romos vokiečių spauda pradėjo raginti Egiptą ir Graikiją, kad jos nutrauktų ryšius su Anglija.

Sąrišy su Ispanijos vidaus reikalų ministerio vizitu Berlyne, vokiečių spauda teigia, kad Ispanijos valdžia trumpu laiku padarys sprendžiamą tarimą, kas liečia Ispanijos kooperaciją su ašimi.

Suvienytos Valstijos Duoda Kinijai $25,000,000 Kredito

WASHINGTON. — Valdžios įsteigta metalų Rezervo Kompanija sutiko pirkti Kinijos tungsteno už $30,000,000.

Kad padėti Kinijai, Eksporto-Importo bankas nutarė paskolinti Kinijai $25,000,000, kuriuos Kinija sugrąžins bankui pardavusi Amerikai tungsteną.

Prie šios paskolos pridėjus anksčiau suteiktą paskolą, Amerikos paskola Kinijai sieks $68,824,428.

ORO KARAS NEMAŽĖJA, O VIS DIDĖJA IR DIDĖJA

LONDONAS. — Vokiečiai nepaliauja bombardavę Londono, kaip naktimis, taip ir dienomis.

Londonas pergyveno jau 20 naktinių atakų.

Tuo pačiu sykiu Anglijos bomberiai bombarduoja Berlyną ir kitus vokiečių centrus. Rugsėjo 25 d. anglų bomberiai atakavo Berlyną per 5 valandas, pridarydami daug žalos.

Sako Vokiečiai Londonui Nuostlių Padarę Mažai

NEW YORK. — Jungtinių Valstijų karinė komisija, po ištiso mėnesio, sugrįžo iš Londono ir viešai paskelbė štai ką:

Vokiečių bombininkai iki šiol Londonui nepadarė jokių svarbių karinių nuostolių. Jeigu vokiečiai iš oro taip bombarduotų Londoną per ištisus metus, kaip per paskutines dešimt dienų, tik tuomet gal Londonas būtų kariškai pakrikdytas.

Nariai amerikinės komisijos, duodančios šį pranešimą, yra generolai Geo. Strong ir D. C. Emmons ir pulkininkas Cal Spaatz. Juos pasiuntė Rooseveltas.

Vokiečių Torpėda Nuskandino Laivą Su Karo Pabėgėliais

LONDONAS. — Vokiečių submarino paleista torpėda šio mėnesio 17 dieną nuskandino Anglijos laivą su pabėgėliais, kaip pranešė Anglijos vyriausybė. Tragedija buvo paskelbta ne tuoj, kad nepastatyti į pavojų kitų laivų.

Kadangi užpuolimas buvo padarytas už 600 mylių nuo Airijos, Atlanto vandenyne, tai pagalba pribuvo tik už 14 valandų. Iš 406 keleivių ir įgulos pavyko išgelbėti tik 113. Visi kiti, 83 vaikai ir 210 suaugusių, prigėrė.

Daugelis ilgai kamavosi gelbėjimosi valtyse, kol jos buvo bangų apverstos. Kiti ir valtims apvirtus laikėsi įsikabinę į valtis. Šiurpi scena buvo tamsioj naktyj.

Minimi karo pabėgėliai ir jų globėjai vyko į Kanadą, kur ketino būti iki karo pabaigos.

SU KARO PABĖGĖLIAIS NUSKENDO UNIJŲ ATSTOV.

VANCOUVER, B. C. — Mr. W. Golightly, Britanijos Amatų Unijų Kongreso atstovas, turėjęs dalyvauti Kanados Amatų ir Darbo Kongreso konvencijoj kaip broliškas atstovas, nuskendo Atlanto vandenyne kartu su karo pabėgėliais, kaip pranešė konvencijai.

Konvencijos dalyviai, 300 delegatų, atstovaują 175,000 unijistų, pagerbė žuvusį Anglijos unijų atstovą atsistojimu ir vienos minutės tyla.

Konvencija išnešė reikalavimą, kad karo industrijoj būtų išlaikyta 8 valandų darbo diena, įvedant tris pamainas į parą.

VOKIEČIAI NAUDOJA NAUJAS BOMBAS

LONDONAS. — Vokiečių orlaiviai laike atakų ant Londono naudoja ir naujas bombas, kurias londoniečiai vadina kometinėmis.

Tos bombos esančios gan didelės, 1,500 ar 1,800 svarų sunkumo, ir sprogstančios nepasiekusios žemės. Kada jos sprogsta, į visas puses pasipila labai skaisčios liepsnos, lyg kokiai saulei sproguš. Tos liepsnos, kaip kokios kometos, uždega viską, ką tik jos pasiekia.

SMETONA VAŽIUOJĄS AMERIKON

BERLYNAS. — Buvęs Lietuvos "prezidentas" Antanas Smetona gavo Jungtinių Valstijų diplomatinę visą — perleidimą važiuoti į Ameriką, ir jis jau apleido Vokietiją, išvykdamas į Šveicariją, kaip pranešė Associated Press, amerikonų žinių agentūra, rugs. 19 d.

Iš Šveicarijos Smetona tinkamais sau keliais vyksiąs į Jungtines Valstijas.

HANOI, Indo-Kinija. — Francūzų jėgos neatsilaikė prieš japonus ir apleido Langsoną, svarbų gelžkelių centrą, esantį už 82 mylių nuo čia.

Įvyko didelės kovos, per kurias žuvo daug kareivių iš abiejų pusių. Francūzus puolė 30,000 japonų.

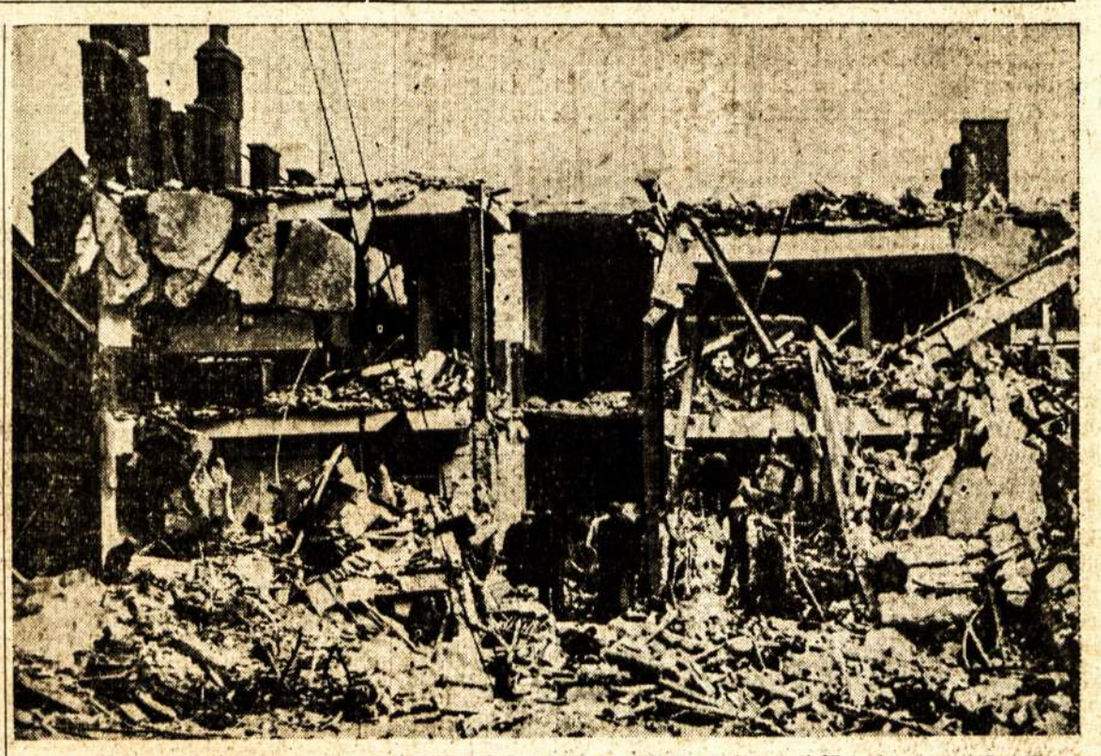

GRIUVĖSIAI MOKYKLOS LONDONE, kurioj žuvo 500 žmonių, pasislėpusių nuo atakų iš oro. Londoniečiai del to stato reikalavimus, kad Anglijos lakūnai lėktų į Vokietiją ir daužytų Berlyną. Atrodo, kad vokiečiai sugriaus didelę dalį Londono, o anglai Berlyno. Taip tai du didieji pasaulio miestai virs griūvėsiais.

Generolas De Gaulle Norėjo Išsėsti Dakare, Bet Dakariečiai Neįsileido

DE GAULLE SIMPATIKAI BUS BAUDŽIAMI MIRTIMI

VICHY, Francija. — Petain valdžia skelbia, kad visi generolo de Gaulle simpatikai bus skaudžiai baudžiami, neišskiriant ir mirties.

Visi, kurie tik rems De Gaulle judėjimą, bus baudžiami karo lauko teismo. Šito teismo sprendimas būsiąs galutinas, jokios apeliacijos nebus.

ŠĮ MĖNESĮ DIVIDENDAIS IŠDALINO $23,876,726

Įvairios Kanados korporacijos šį mėnesį savo šėrininkams išdalino dividendais $23,876,726, arba $1,400,000 daugiau, ngu tuo pat metu pereitais metais.

Viso per devynius šių metų mėnesius įvairios Kanados korporacijos išdalino šėrininkams dividendų $192,767,183, arba $3,364,674 daugiau, negu tuo pat metu pereitais metais.

Australijos Rinkimai Neįnešė Pakeitimų

MELBOURN, Australija. — Praėjusieji Australijos seimo ir senato rinkimai padėties nei kiek nepakeitė, nors darbiečiai gavo daugiau vietų.

Valdžią sudarančios partijos seime turėjo 42 atstovus, o dabar turės 39, trim vietom mažiau, bet vistiek daugumą, nes opozicija šiame seime turės tik 35 vietas.

Senate valdžia turėjo 20 šalininkų, o opozicija 16. Dabar valdžia turės 19, o opozicija 17.

Darbiečiai šiemet išrinko 31, palyginus su 23 atstovais pareitam seime, bet kita darbiečių grupė, kuri pereitam seime turėjo 9 atstovus, šiuo kartu išrinko tik 3.

LONDONAS. — Generolas De Gaulle, norinčių tęsti karą francūzų vadas, gavęs užkvietimą iš visos eilės francūzų Vakarinėj Afrikoj, Francijos kolonijoj, su visa eile karininkų norėjo išsėsti Dakare, Francijos Vakarų Afrikos sostinėj, bet dakariečiai jų neįsileido.

Kuomet De Gaulle su savo draugais mažu laivu prisiartino prie Dakar, laivyno autoritetai Dakare davė įsakymą šaudyti į juos. Kapitonai Dargenlieu ir Perrin buvę sunkiai sužeisti.

Vėliau vėl De Gaulle mėginęs taikiu būdu iškelti tenai savo kariuomenę, bet ir šiuo sykiu Dakar jėgos atidariusios ugnį į francūzų laivus.

Matydamas, kad jo tenai neįsileis, De Gaulle pasitraukė, nenorėdamas išvystyti mūšių tarp francūzų.

(Vichy valdžia skelbia, kad generolas De Gaulle buvęs pasiuntęs Dakaro autoritetams bent du ultimatumu, kad pasiduotų geruoju. Anglijos valdžia ir generolas De Gaulle prisibiją, kad Dakar netektų vokiečiams ir italams.)

Anglijos valdžia pranešė, kad Dakaro apšaudymas tęsėsi tris dienas, bet patyrus, kad be didelių mūšių nebus galima dakariečių įveikti, mūšiai buvo sulaikyti ir karo laivai atšaukti.

Londono autoritetai sako, kad operacijos prieš Dakar buvo didelė klaida, už kurią daugiausiai kaltas generolas De Gaulle.

FRANCŪZŲ ORLAIVIAI NUMETĖ ANT GIBRALTARO VIRŠ 400 BOMBŲ

GIBRALTAR. — Rugsėjo 25 dieną virš 100 francūzų orlaivių, atskridę iš Morokos pusės, numetė virš 300 bombų ant Gibraltaro. Diena anksčiau 20 orlaivių numetė virš 100 bombų.

Šitie bombardavimai buvę atsakymu anglams, kurie buvo užpuolę ant Dakaro.

ISPANIJAI GRUMOJA BADO PAVOJUS

LISBON, Portugalija. — Korespondentai, išvažinėję Ispaniją, teigia, kad Ispanijoj labai mažai maisto.

Jie sako, kad ispanai miršta nuo bado ir nazių propagandos nuodų.

Madride esą sunku gauti kurios nors kitos šalies spaudą išskyrus vokiečių.

SUOMIAI PRALEIDŽIA VOKIEČIŲ KARIUOMENĘ

HELSINKIS. — Suomijos valdžios informacijų biuras paskelbė, jog Suomija sutiko praleisti vokiečių kariuomenę ir reikmenis per šiaurinę Suomiją.

Per Suomiją esą vokiečiams daug arčiau į šiaurinę Norvegiją.

Panašią sutartį Vokiečiai turį sudarę ir su Švedija.

Pranašauja Italijos Armijos Prapultį Egipte

CAIRO. — Egiptėnų laikraščiai įspėja, kad italų armija pražūsianti Egipto tyruose. Al Misri rašo:

"Vakarinei Eigipto dykumai yra lemta tapti fašizmo kapais."

Anglai ten galį ūmai užpult italus iš užnugario ir užkirst jiems pasitraukimo liniją. Be to, būsią labai sunku gaut maisto, vandens ir amunicijos per šimtus mylių smėlio dykumų.

"Anglų laivynas gali bombarduoti italus pajūryje," rašo laikraštis. "Anglų lėktuvai gali taškyti maršuojančias italų eiles."

Pirm pasitraukdami iš pozicijų Vidužemio jūros pakraštyje, anglai visur sugadino šulinius ir šaltinius.

Francūziška spauda Egipte teigia, kad anglai dar neišėjo į rimtą mūšį su italais tenai. Tai, girdi, italams dar nėra ko girtis laimėjimais Egipte.

Liaudies Balsas

VIENINTELIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS, LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS. IŠEINA SYKĮ Į SĄVAITĘ

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoj Britanijoj metams $3.00; pusei metų $1.50. Visur kitur metams $3.50; pusei metų $1.75. Atskira kopija 5 centai.

Pašto perlaidas (Money Orders) išrašykite Liaudies Balso vardu:

LIAUDIES BALSAS

P. O. Station C, Box 1013, Toronto 3, Ontario, Canada.

ASMENIŠKAI KREIPKITĖS: 160 CLAREMONT ST., TORONTO.

AR VOKIEČIAI PULS ANT ANGLIJOS?

Nuo to laiko, kada vokiečiai užėmė visą Francijos pakraštį prie Anglijos kanalo, prasidėjo spėliojimai, kada vokiečiai puls ant Anglijos. Pati Anglijos valdžia daug kartų yra konstatavus, kad tas pavojus egzistuoja. Paskutiniu laiku buvo pranešta, kad vokiečiai koncentruojasi Francijoj prie Anglijos kanalo, matomai, atakai ant Anglijos. Daugelis žmonių pergyvena didelį nervų įtempimą belaukdami tos atakos. Prasidėjus oro mūšiams virš Londono, daugeliui atrodė, kad ta ataka jau prasideda. Bet kaip jos nėra, taip nėra.

Be abejonės, vokiečiai mylėtų užpulti ant Anglijos, visos Britų imperijos širdies, ir užimti ją. Bet tai ne taip jau lengvas darbas. Kiek matyti, tai ta svajonė galės ir palikti svajone.

Užpuolimas ant Anglijos būtų galimas tik tuomet, jei vokiečiams pavyktų sunaikinti Anglijos oro jėgas. Be to ataka ant Anglijos negalima. Ar vokiečiai pajėgs tą padaryti? Labai abejotina. Pirma, Anglija pati dabar pasigamina vis daugiau ir daugiau įvairių orlaivių. Tas faktas, kad Anglijos orlaiviai smarkiai puola vokiečių bazes Francijoj, Belgijoj, Olandijoj ir Norvegijoj, taipgi vokiečių aerodromus, fabrikus ir susisiekimą pačioj Vokietijoj, rodo, kad Anglijos oro jėgos yra gan didelės. Mūšiai virš Anglijos, o ypatingai virš Londono, taipgi rodo, kad vokiečiai savo tikslo neatsieks. Iki šiam laikui didesni nuostoliai buvo vokiečių pusėj. Tiesa, gal ne tokie dideli, kaip spauda paduoda, bet vistiek didesni. Matote, vokiečių orlaiviams reikia pulti nuskirtus objektus, o anglų orlaiviai puola tik ant vokiečių orlaivių. Be to, anglų oro jėgoms daug padeda priešorlaivinės kanuolės. Tiesa, vokiečių oro jėgos padaro daug žalos Londonui ir kitiems miestams, pažeisdamos normalų gyvenimą, pažeisdamos susisiekimą, karišką ir kitą industriją. Bet tas dar nereiškia, kad tuomi anglų oro jėgos bus sumuštos. Čia reikia pažymėti, kad Anglija gauna daug oro jėgų iš Kanados ir Suvienytų Valstijų, kur vokiečiai negali pasiekti.

Nors negalima tvirtinti, nes militarinės paslaptys niekam nežinomos, bet galima manyti, kad vokiečių puolimas ant Anglijos šiemet nebus įvykdytas. Dabar vokiečiai negali jo vykdyti, nes Anglijos oro jėgos per stiprios. Vėliau užeis blogas oras. Žiemos metu bus dar sunkiau. O per žiemą Anglija galės Vokietiją pavyti ir pralenkti, kas liečia oro jėgas, nes Kanados ir Suvienytų Valstijų industrijos pradeda gaminti vis daugiau ir daugiau orlaivių del Anglijos. Ką vokiečiai galės daryti, tai tęsti oro atakas ant Anglijos, kad palaikyti dideles jėgas namie, tokiu būdu palengvinant italams Afrikoje. Jeigu Anglija gautų smūgį Afrikoje, vokiečiams būtų tiek pat gerai, kaip ir puolimas ant Anglijos. Žinoma, šis skymas irgi gali būti visai neįvykdomas, bet niekas negali dabar atspėti visas galimybes.

KITAS KAPITALISTŲ STREIKAS?

Globe and Mail skundžiasi, kad antroji Kanados karo paskola buvo daug sunkiau sukelta, negu kad pirmoji. Pirmoji buvus sukelta daug greičiau ir su dideliu kaupu, o antroji užsitęsusi geroką laiką ir sukelta su mažu kaupu. Laikraštis suranda, kad už tai atsakominga valdžia, nes daug žmonių valdžios metodais esą nepatenkinti.

Mes galime sutikti, kad daug ir labai daug žmonių su valdžios metodais visai nesutinka, kaip kad nesutiko su jos politika, kuomet ji buvo taikoma su muncheniška Čemberleno politika. Bet šiame klausime vistiek galima rasti patį didžiausį kaltininką. Kitais atsitikimais, tas kaltininkas būtų apšauktas penktakolonistu, sabotažninku ir t.t.

Norint žinoti, kas kaltas, kad paskola buvo sukelta lėčiau ir daug sunkiau, reikia štai ką atminti: darbo žmonės, kurie turi po keletą šimtų sutaupų, skolinti paskutinių centų negalėjo. Kiekvienam reikia turėti šiek tiek atsargos juodai dienai, nes niekas šiandien negali žinoti, ką atneš rytdiena. Kurie kiek daugiau turėjo, tie paskolino pirmu kartu. Bet nereikia manyti, kad Kanadoj pinigų nėra. Jų yra tiek ir tiek. Jie randasi pas bankierius, pas įvairius kapitalistus. Jie, bankieriai ir įvairūs kiti kapitalistai, ir gali būti atsakomingi už tai, kad paskola sunkiai susikėlė.

Kiek matyti iš Globe and Mail editorialo, tai bankieriai ir kiti kapitalistai, nerodydami didelio entuziazmo paskolos reikale, išreiškė savo protestą King valdžiai, kodel ji neprileidžia prie valdiško lovio konservativų. Globe and Mail rašo: "Be abejonės, yra daug nepasitenkinimo ta aiškia politine spalva, kuria nudažytos visos Kanados karo pastangos. Kare esančios šalies administracijoj, į valdžią veikia tos pat konsideracijos, kaip ir taikos metu. Jeigu perdidelis šališkumas nepriimnas taikos metu, tai jis visai nemoralus karo metu." Girdi, King valdžia niekad neturės visos visuomenės pasitikėjimo, kol kabinetan skirs tik liberalus.

Kaip matote, kapitalistai gali streikuoti už savo reikalus ir karo metu. Nei valdžia, nei organizacijos netars prieš tai nei vieno žodžio. Visai kitaip būtų, jei darbininkai pareikalautų pakelti algas nors po keletą centų į valandą. Tuojaus apšauktų sabotažninkais. Dar didesnis skandalas įvyktų, jei darbininkai atsisakytų remti šios valdžios pastangas, kol į ministerių kabinetą nebus priimti tokie žmonės, kuriais darbininkai galėtų pasitikėti. Kapitalistai faktinai taip daro. Konservativiškų pažiūrų spauda atvirai sako, kad konservativai nepritaria šiai valdžiai ir jos administracijai ir reikalauja, kad į kabinetą būtų priimti jų žmonės.

Nors šis karas vedamas už jų reikalus, tačiau jie nenori rodyti jokio pasiaukavimo. Vietoj to, jie veda tarpusavę kovą už savo reikalus.

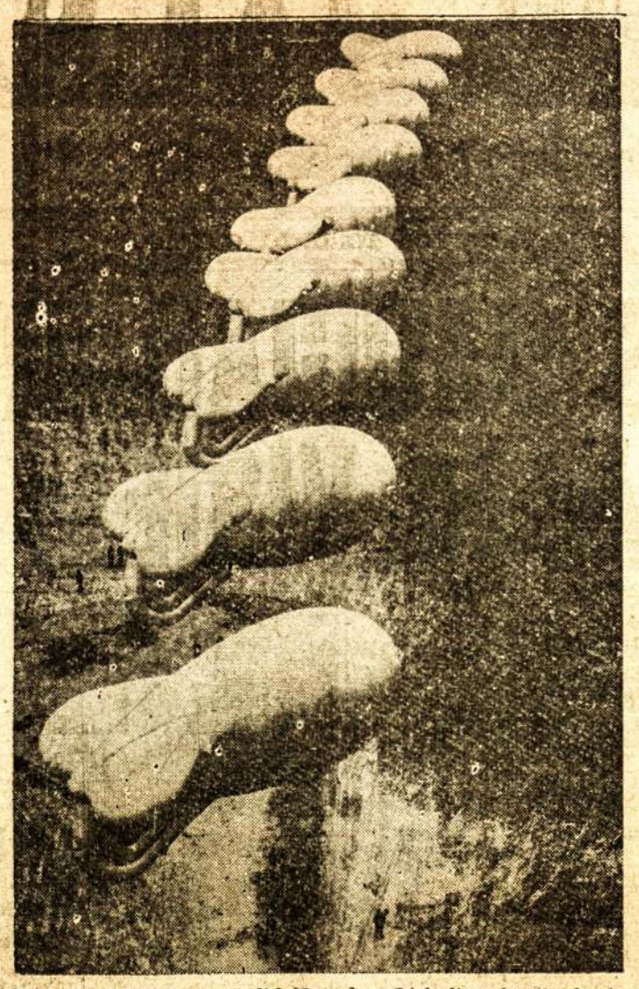

KADA ANGLIJOJ siautė didelė audra, 24 baliunai nutruko ir pasileido per Europą. Nekurie nulekė į Švediją, kur pridarė daug žalos. Kabančios vielos sutraukė telegrafo ir elektros laidus ir t.t. Kiti atsidūrė Danijoj. Juos turėjo apšaudyti iš priešorlaivinių kanuolių, kad numušti žemyn.

PETRAS PILKA

1. JUODAS LAIKAS

Vienodai juodas laikas kažkur skendo,
O širdyje daina iš kraujo brendo,
Ir numylėta žemė sukėsi tamsi —
Daina šviesi, šviesi.

Vienodai juodas laikas kažkur skendo,
Ir žvaigždei krintant žemė likdavo rausva —
O mintyse tikėjimas vis brendo,
Kad žemė bus laisva.

Vienodai juodas laikas kažkur skendo
ir numylėta žemė sukės purvina —
O širdyje šiai žemei meilė brendo,
Kaip kraujas raudona.

2. KETURI KAPAI

Kai visi vergai sukils,
Kumščių miškas čia pakils —
Per bulvarus ir gatves
Darbo vėliavos nuves.

Jos už miesto išsities,
Žalias kaimas susilies —
Laisvės mūšin stot bendrai
Šaukia keturi varpai.

Niekas, niekas nepalauš —
Dėl gyvenimo gražaus —
Niekšai kovą pralaimės,
Niekšų siaubas subyrės.

3. ARISTOKRATIŠKAS ABSURDAS

Iš savo prakaito ir skurdo,
Iš savo sielvarto naktų
Sukūrėm mes aristokratišką absurdą
Dėl niekšų, sukčių ir vagių.

Per jų stalus šampanas liejos —
Tai liejas prakaitas žmogaus!
Mes buvome tiktai baltom širdim juodieji
Jų jungui vilkt ir jiems vergaut.

Bet vieną kart tauta bežadė
Prabilo iš visos širdies —
Pakriko jų graži, graži Šecherezada
Iš Tūkstanties Vienos Nakties.

4. ŽEMĖ ŽYDI

Kaimas piauna gelsvą pėdą —
Ech, valio, valio!
Baigė vargą, baigė bėdą —
Lietuva jau jo!

Rūksta fabrikas kaip rūko —
Ech, valio, valio!
Naujos dienos, nauji šūkiai —
Lietuva jau jo!

Verda darbas, džiaugsmas lydi —
Ech, valio, valio!
Žemė vėliavomis žydi —
Lietuva jau jo!

5. DARBO ŽMOGUS

Dainuodamas ir dirbdamas einu per žemę plačiąją.
Tėvynėj mano teka saulė, tėvynėj mano leidžias.
Ateis, ateis visi į pergalės manifestaciją,
Nes į tautų bastilijas jau mano rankos beldžias!

NĖRA JOKIO PAMATO IEŠKOT GRIUVUSIOS SENOSIOS LIETUVOS

Nors mes gyvename Kanadoj ir pirmoj vietoj mums rūpi vietiniai reikalai, tačiau, kaip ir praeityje, rūpi ir gimtoji krašto gyvenimas. Dabar, Lietuvai žengiant į naują gyvenimą, tas susidomėjimas gimtuoju kraštu dar didesnis. Ypatingai tas susidomėjimas padidėja tuomet, kai tam tikros grupės neriasi iš kailio šaukdamos, kad Lietuva liko išduota, kad Lietuvą pasigrobė svetimieji ir t.t. Daugeliui, anksčiau padėjusių Lietuvos liaudžiai kovoti už savo teises, atsistoja klausimas, ką dabar remti ir ką daryti.

Šiame savo straipsnyje aš mėginsiu patiekti Kanados lietuviams davinių, kurie nušvies Lietuvos liaudies troškimus, pagal kuriuos bus galima kiekvienam lietuviui orentuotis Lietuvos klausimu.

Lietuvos Žinios, kurios visuomet atstovavo valstiečius liaudininkus, kitaip sakant, vidurinįjį sluogsnį, ir kurios visiems Kanados lietuviams gerai žinomos, diena prieš Liaudies Seimo susirinkimą, sumuodamos Lietuvos liaudies pageidavimus ir reikalavimus, rašė sekančiai:

Iki šiol kalbėjo entuziazmas, plakatai, vėliavos, didžiųjų darbo žmonijos vadų paveikslai ir minių minios žmonių mitinguose, eitynėse, demonstracijose. Toji kalba buvo gaivalinga ir graži, kaip graži yra jūra, kuomet ji visa savo galybe siautėja ir veržiasi nesuvaldomai.

Lietuvos darbo žmonės, nusikratę ilgus metus sunkiausia uola slėgusius pančius, išėjo, patvino didžių didžiausia banga ir eina, plinta, veržiasi vis pirmyn ir pirmyn — į saulę, į laimėjimą, į džiaugsmą.

Visuose mitinguose, susirinkimuose, džiaugsmo manifestacijose tūkstančių tūkstančiai Lietuvos žmonių pirmą kartą po daugelio priespaudos metų drąsiai ir atvirai reiškia savo valią, norus ir siekius. Tūkstančių tūkstančiai darbo žmonių entuziastingai šaukia ir skelbia rezoliucijose:

Tegyvuoja visų darbo žmonių draugas, mokytojas ir vadas Stalinas!

Tegyvuoja Raudonoji Armija — išlaisvintoja!

Tegyvuoja socialistinė darbo žmonių tėvynė Sovietų Sąjunga!

Tūkstančių tūkstančiai žmonių, kartodami "Tegyvuoja Socialistinė Sovietų Lietuva!" **reikalauja įjungti mūsų kraštą į didžiosios darbo žmonių tėvynės SSRS narius.**

Taip iki šiol kalbėjo entuziazmas, o dabar jau kalba skaičiai.

Vakar Vyriausioji rinkimų į Lietuvos Liaudies Seimą komisija paskelbė smulkius davinius, balsavimo rezultatus apygardomis. Ir štai rezultatas: milijoninėje balsavusiųjų žmonių masėje tik 0.81% balsavo netiksliai, o taip pat prieš Lietuvos Darbo Sąjungos kandidatus. Nuošimtis be galo mažas ir visai suprantamas. Be tų, kurie balsuodami galėjo ir suklysti, tame mažyčiame skaičiuje susispietė visi tie, kurie dar taip neseniai visą Lietuvą pravardžiavo patamsių gaivalais, kurie siurbė paskutiniąsias Lietuvos darbo žmonių jėgas — kapitalistai ir plutokratai, ano, sauvalės ir žmogaus niekinimo, režimo liekanos.

Iš balsavusiųjų už Lietuvos Darbo Sąjungos kandidatus pasisakė dar didesnis nuošimtis — 99.19% viso balsavusiųjų rinkimuose skaičiaus. Vadinasi, Lietuvos Darbo Sąjunga savo platforma subūrė visus Lietuvos darbo žmones į vieningą, ryžtingą ir glaudų vienetą.

Visa Lietuva lyg vienu galingu balsu pasisakė aiškiai ir griežtai: "Mes už Lietuvos Darbo Sąjungą, mes už jos kandidatus." Ir į pirmąjį tikrąjį Lietuvos Liaudies Seimą išrinkti tie geriausi tėvynės sūnūs, kuriais visa Darbo Lietuva pasitiki, į kurių rankas nesvyruodama atiduoda šalies likimą, nes žino, kad šie žmonės gerai supranta viso krašto siekimus, lūkesčius ir viltį ir jie nuves mus ten, kur entuziastingai veržiasi visa tauta.

Ryt didi mūsų istorijoj diena: **ryt pirmą kartą susirenka Lietuvos Seimas.** Tebūnie to Seimo šūkiai, kaip ir visos entuziazmo dienas gyvenančios Lietuvos:

Tegyvuoja visų darbo žmonių draugas, mokytojas ir vadas Stalinas!

Tegyvuoja Raudonoji Armija išlaisvintoja!

Tegyvuoja socialistinė darbo žmonių tėvynė Sovietų Sąjunga!

Tegyvuoja socialistinė Sovietų Lietuva!

Pirm Liaudies Seimo susirinkimo įvyko visoj Lietuvoj daugybė didžiulių mitingų, kuriuose buvo išnešios rezoliucijos, reikalaujančios įvesti Lietuvoj sovietinę santvarką ir prašyti priimti Lietuvą į Sovietų Sąjungą.

Kauno įgulos kareivių masiniame mitinge buvo priimta sekanti rezoliucija:

1) Lietuvą paskelbti socialistine Sovietų Respublika; 2) įgyvendinti Stalino konstituciją; 3) prijungti prie Sovietų Sąjungos ir 4) įgyvendinti Sovietų valdžią Lietuvoje.

Darbo Lietuvos, Tiesos, Lietuvos Žinių, Karių Tiesos, Komjaunimo Tiesos, Darbininkų Žodžio, Ūkininkų Patarėjo, Lietuvos Ūkininko ir Truženiko redakcijų ir administracijų darbininkų r tiarnautojų susirinkimas priėmė sekančią rezoliuciją:

Mes norime, kad Liaudies atstovybė išklausytų liaudies reikalavimų ir prašytų Sovietų Sąjungos Aukščiausiąją Tarybą priimti Lietuvą į Didžiąją Sovietų Sąjungą, tuo dar labiau sustiprinant ryšius tarp Lietuvos darbo liaudies ir Sovietų Sąjungos.

Mes norime, kad **Lietuvoje būtų įvesta Stalino konstituciją,** kuri teisiškai pagrįstų darbininkų, valstiečių ir darbo inteligentijos gyvenimą, užtvirtintų mūsų dabartinius laimėjimus ir būtų pagrindu tolimesniems laimėjimams kuriant socialistinę tarybų Lietuvą.

Apie Vilniaus darbo žmonių nusistatymą Lietuvos Žinios rašo:

Vakar dienos ir šios dienos popiečiai paskirti susirinkimams, kurie šaukiami Profesinių sąjungų patalpose, Darbo rūmuose bei atskirose įmonėse. Susirinkimuose iškeliami šūkiai ir statomi reikalavimai, kad **Seimas paprašytų Vyriausią SSRS Tarybą priimti Lietuvos respubliką nariu į Sovietų Socialistinių Respublikų Sąjungą.** Vakar pavakarėmis Vilniaus gatvėse pasirodė nauji plakatai, kuriuose reikalaujama iš susirenkančio seimo nacionalizuoti žemes ir kapitalus, įgyvendinti Stalino konstituciją ir t.t.

Panašius reikalavimus išnešė 300 žmonių mitingas Babtuose.

Tokius pat reikalavimus išnešė 1,500 žmonių mitingas Kudirkos Naumiestyje.

Širvintų miestelyje, Ukmergės apsk., 400 žmonių mitingas priėmė sekančią rezoliuciją:

1. Džiaugiamės, kad į Liaudies Seimą yra išrinkti Darbo

(Nukelta ant 5 puslap.)

PASTABOS

Smetonininkų Sandara prašo dievą, kad jis padėtų Anglijai sumušti Hitlerį.

Girdi, Hitleris, pralaimėjęs karą su Anglija, atsisuks prieš Sovietų Sąjungą ir pavers ją į pelenus, o tuo sykiu "paliuosuos" ir Lietuvą.

Tai biauri veidmainystė.

Prakišęs kare su Anglija Hitleris nebegalės kariauti visai.

Tikrenybėje Sandara meldžiasi, kad Hitleris laimėtų, o ne Anglija.

Visi, tautininkai, klerikalai ir socialistai, kurie nori sugrąžinti Lietuvon į Vokietiją pabėgusių smetonininkų režimą, trokšta, kad Hitleris laimėtų. Nes jeigu Hitleris pralaimės, jų svajonės niekad neišsipildys.

* * * *

Tuo tarpu, kai smetonininkai, klerikalai ir socialistai meldžiasi, kad Hitleris laimėtų, Lietuvoj reiškiasi naujas gyvenimas, kvla nauja dvasia.

Darbo Lietuva praneša, kad vienas valstybės tarnautojas, būdamas užsitikrinęs, kad socialistinė santvarka užtikrina darbą ir pragyvenimą, sava valia atiduoda savo ūkį tiems, kurie kitų šaltinių neturi.

"Būti bendruomenės parazitu — turėti ūkį ir tarnybą — nenoriu," rašo tas tarnautojas.

* * * *

Kiek matyti iš pranešimų, tai mažai ko reikia, kad paskelbtų Anglijai karą Francija ir Ispanija.

Anglijos karo laivai, generolo de Gal vadovybėje, bombardavo Francijos Vakarų Afrikos sostinę Dakarą per 8 valandas, o į ugnį atsakinėjo Dakaro gynėjai.

Petain valdžia del to labai pyksta ir rengiasi atatinkamiems žygiams.

* * * *

Šiandien kiekvienas mato, kokius baisius rezultatus davė Čemberleno politika.

Jei ne ta politika, šiandien Hitleris neturėtų ne tik pusės Francijos, Belgijos, Olandijos, Danijos ir Norvegijos, bet ir Čekoslovakijos ir Lenkijos. Ispanija būtų antifašistų rankose.

Čemberlenas ir Daladje ir kiti padėjo Hitleriui pasiglemžti Čekoslovakiją, sudaužyti Ispanijos antifašistų kovas. Dabar už tai ir pats Čemberlenas turi slėptis požemiuose.

* * * *

"Jie bombarduoja mus, o mes juos," pareiškė vienas Anglijos valdžios žmogus.

Anglijos bomberiai naikina Berlyną ir kitus Vokietijos miestus, o Vokietijos bomberiai Londoną ir kitus didžiuosius Anglijos miestus.

Du didieji Europos centrai ugnyje. Mūras po mūro virsta griūvėsiais.

* * * *

Per kelis metus darbininkų judėjimas šaukė, kad fašizmas reiškia karą.

Taip pat buvo daug kartų nurodyta, kad tie, kurie vienokiu ar kitokiu būdu padeda fašistams, užtraukia didelę nelaimę žmonijai.

Šiandien tie perspėjimai išsipildė. Bet tie žmonės, kurie aiškiausiai tai numatė, šiandien visur daugiausia persekiojami.

* * * *

Katalikų dvasiškija šiandien šaukia, kad krikščionybė ir civilizacija pavojuje. Bet ji pati yra didžiausia krikščionybės ir civilizacijos priešininkė, gal nei kiek nemažesnė už nazius.

Pavyzdžiui, Kvebeko provincijoj bažnyčios turtai skaitomi verti $600,000,000. Tas turtas dvasiškijai duodąs po $50,000,000 pajamų kasmet.

Bet žmonių skurdas Kvebeko provincijoj, vaikų ir suaugusių mirtingumas, beraštystė pralenkia ne tik kitų Kanados provincijų mirtingumą, skurdą ir beraštystę, bet ir daugelio toli kultūroje atsilikusių ir imperialistų išnaudojamų kolonijų skurdą ir mirtingumą.

J. Y.

LIAUDIS IR RAŠYTOJAI

A. Liepsnonis

Didelis literatūros žinovas A. V. Lunačarskis sako, jog didieji rašytojai dažnai savo kūryba prieštarauja savo klasei. Tiesiog jie savo mintimis netelpa tos klasės rėmuose.

Didysis prancūzų rašytojas Balzakas, galima sakyti, pirmasis kritinio realizmo pradininkas, — savo genijum nušvito buržuazinės visuomenės žydėjimo amžiuje. Jo talento ugnį įžiebė toji visuomenė. Tačiau Balzako veikalai kupini kapitalistinio pasaulio purvo, kupini melo, smarvės, puvėsių. Jo herojus eina per gyvenimo pragarą. Jo herojus stovi ant kapo ir verkia, visų užmirštas, apleistas, atstumtas.

Šeima? Duktė dėl pinigo lipa per tėvo mirtį, per tėvo lavoną.

Ir ką daro Balzakas? Jis protestuoja. Jis sako apie skurdo Paryžių: "Čia nėra poezijos!" Kas jam buvo buržuazinė visuomenė? Šašas ir dėmė.

Tokiomis mintimis, tokiomis idėjomis Balzakas darės **reakcingai buržuazijai** nereikalingas ir net pavojingas. Tokiomis mintimis, tokiomis idėjomis Balzakas darėsi **liaudžiai** brangiu kūrėju, darėsi ne tik savo, bet ir būsimų epochų progreso švyturiu.

Argi ne tokia kūryba didžiojo Hugo, Mopassano, Gėtės, Gogolio, Dostojevskio, Čechovo ir Levo Tolstojaus? O jų artimumas liaudžiai, o jų artimumas pažangai tik patvirtina Lunačarskio tezės teisingumą.

Lietuvių literatūra? Jos žydėjimas irgi prasidėjo su didžiuoju liaudies rašytoju Duonelaičiu. Jo poema "Metai" — būrų, baudžiauninkų, lietuvių valstiečių ašaros, vargai, darbas ir juokas. Tai ne tik didelio meno, bet ir didelės tiesos kūrinys.

Legendarinio kunigo Strazdelio dainos, Vienožinskio elegijos, Poškos, "Žemaičių ir Lietuvos mužikas," Kudirkos anticaristinė satyra, Lazdynų Pelėdos apysakos apie fabriko darbininką, apie proklomacijas, Jono Biliūno Streikas, Gegužės pirmoji, Juliaus Janonio nuostabiai talentinga ir revoliucinga poezija — tai vis minčių gijos, ištraukos, nuverptos iš didžiųjų liaudies svajonių, troškimų, sielvartų, vargų ir kovų kamuolio. Tačiau ligi šiol niekas nesakė: jie **liaudžiai reikalingi.** Tik šiandien, kada tėvynėje šviečia Socialistinės Sovietų Lietuvos diena, kada ji įsipynė į didžiulį Sovietų Sąjungos tautų vainiką, prisikėlė iš karsto didysis Duonelaitis, Žemaitė, Lazdynų Pelėda, Strazdelis ir Lietuvos žemės ir dangaus dainius Maironis.

Jų kūryba, jų literatūrinis palikimas — tai aukuras, ant kurio pradės liepsnoti **socialistinės kultūros** židinys.

Ne, socialistinė kultūra negali klestėti, negali įsišaknyti be feodalinio bei buržuazinio kultūrinio palikimo perėmimo. Į šią kultūrą didžioji Sovietų Sąjunga įpo, kilo per Puškiną, per Gogolio, per Levo Tolstojaus, per Homero, Dantės, Balzako ir Hugo kūrybos viršūnę.

Argi galima pasakyti: ne, nevažiuosim traukiniu, nes jis išrastas kapitalizmo gadynėje? Tai kaip gi galima pasakyti: mums nereikalingas Balzakas, nes jis buržuazinės visuomenės rašytojas?! Tai kaip gi galima pasakyti: mums nereikalinga Lazdynų Pelėda, nes ji katalikė?!

Nuo Spalių revoliucijos Sovietų Sąjungos literatūroje žydi **socialistinis realizmas.** Gi socialistinis realizmas suklestėjo tampriuose saituose su didžiojo Levo Tolstojaus realizmu, su didžiojo Mopassano kritiniu realizmu, su visos žmonijos kultūrinio palikimo puosėlėjimu. Socalistinis realizmas griežtai kovojo prieš Averbachą, paneigusį tą palikimą, kovojo prieš "kairiuosius" buržuazinės kultūros priešus.

Ką reiškia vaizduoti gyvenimą, vaizduoti epochą per socialistinio realizmo prizmę?

Tikrovė, skurdas, melas? Realizmas visa tai mato, piešia registruoja. Kritinis realizmas daugiau žiūri ten, kur juoda, kur dėmė, kur visuomenės kūną ėda kirmelės. Jis tikrovę kritikuoja, nukaukiuoja. Tačiau ir vienas ir kitas realizmas tikrovės **nepakeičia.** Taip kūrė Balzakas, Levas Tolstojus ir Mopassanas. Atėjo didysis Maksimas Gorkis — socialistinis realizmas.

Skurdas, išnaudojimas? Visa tai turi mirti! Gorkio epopėjoje "Motinoje" darbininkų dabartis baisi, skurdi, nyki ir tamsi. Ir jis savo herojaus lūpomis prabilsta, sušunka: **sukilti,** sugriauti. O tatai reiškia: **socialistinis realizmas gyvenimą, tikrovę, įstoriją piešia ne tik tokią, kokia ji yra, bet ir KOKIA TURI BŪTI.**

Balzakas ir Mopassanas dar negalėjo taip kurti savo epochoje. Virš jų epochos nakties tegalėjo sušvisti pirmos socialistinio realizmo prošvaistės: pracūzų dainiaus **Potjė** poezija, giesmė revoliucijos ir proletariato himnas.

Šiandien socialistinis realizmas giliai įsirėžė į Vakarų Europos literatūrą: Romen Rollanas, Andrė Malro, Henrikas Mannas, Lionas Feuchtvangeris ir kt. Gi lietuvių literatūroje jo pirmi žiedai užsimezgė su Jono Biliūno beletristika, o visiškai išryškėjo, pražydo su Juliaus Janonio poezija. Ir pagaliau Salomėja Nėris pasveikino naują lietuvių tautos gyvenimą, naują istoriją, pasveikino Socialistinę Sovietų Lietuvą irgi su socialistiniu realzimu — **"Poema apie Staliną."** —Ji dainuoja, skambina kanklėmis:

"Ir Lietuva pavirto
klaikiu kalėjimu.
Surištos rankos tvirtos
Klaikiu tylėjimu."

Poetė mato surakintą tėvynę — ir jos skausmus dainuoja. Šiame posme ji realistė. Ir ji liktų realistė, jei kituose posmuose nešauktų atrišti surakintų rankų, jei nešauktų žemės kovoti ir žygiuoti su Stalinu:

"Gana! Tos gėdos tau pakanka
Prieš niekšų gaują besižeminant.
Štai, imki mūsų tvirtą ranką,
Ir kelkis, mylimoji žemė."

Ar poetė šiais žodžiais nešaukia vesti tėvynę iš 22 metų reakcijos, iš 22 metų nakties, iš 22 metų lietuviškų ponų draskomos Lietuvos į naują gyvenimą, į socializmą, į saulę, į negęstančią dieną? O jeigu taip — Salomėja Nėris su tokiomis idėjomis, su tokiomis emocijomis, su tokia kūrybos liepsna keičia tikrovę, keičia buitį, keičia istoriją. O čia ir prasideda socialistinis realizmas.

Lietuvių literatūra turi tris stulpus: Duonelaitį, Žemaitę ir Vincą Krėvę. Aplink juos ir turės spiestis geriausi šiandieniniai lietuvių sielos ir širdies atstovai. Aplink juos ir žydės Lietuvos socialistinės kultūros daržas.

Trylika metų lietuviškasis fašizmas gesino rašytojo minčių ugnį, tramdė, trypė talentus. Jie uždarė "Trečią Frontą," uždarė Vinco Krėvės "Literatūrą." Tačiau per šį tamsų, niūrų ir kruviną laikotarpį iškilo, išaugo, užsigrūdino nauja pažangioji rašytojų karta: Antanas Venclova Petras Cvirka, Salomėja Nėris Teofilis Tilvytis, Jonas Šimkus Antanas Rūkas. Pagaliau žymiausias lietuvių rašytojas klasikas Vincas Krėvė, visada savo kūrybiniais polėkiais buvęs su liaudimi, atsistojo šalia Romeno Rollano, šalia kovojančio Madrido, šalia Suvalkijos mūšių herojų, šalia Sovietų Sąjungos. Liudas Gira, Vincas Žilionis ir Stasys Anglickis? Jie irgi pasakė: mes su Vincu Krėve, mes su Gorkiu, mes su liaudimi.

Lietuvių Rašytojų Draugija vis daugiau ir daugiau diferenciavosi, suko antifašistine linkme, antismetonine linkme. Ne veltui pastaruoju metu gerai apmokami plunksnos nykštukai ją puolė, šmeižė ir spiaudė.

Reakcinė lietuvių literatūra neturėjo rimto kritiko. Gi progresyvioji literatūra išugdė, išauklėjo talentingą Korsaką-Radžvilą, Petrą Juodelį ir kit.

Tai vis jėgos, tai vis lietuvių literatūros talentai.

Kiekvieno pasaulio rašytojo idėjinį prasilaužimą, idėjinį posūkį lydi meilės išreiškimas Sovietų Sąjungai. Didysis Anri Barbiusas, Romen Rollanas, **Henrikas Mannas, Lionas** Feuchtvangeris, Epton Sinkleris, Teodoras Dreizeris — kiek kartų jie kėlė kalaviją prieš reakciją, kiek kartų jie puošė Sovietų Sąjungą savo minčių didybės laurais, kiek kartų jie garbino Stalino genijų! Tas pat ir lietuvių literatūroje. Kas artėjo prie Lietuvos liaudies, tas artėjo ir prie Sovietų Sąjungos.

Kodėl didžiųjų rašytojų žvilgsnis, didžiųjų rašytojų svajonė, didžiųjų rašytojų mintis ir yra nukreipta į Stalino tėvynę? Kodėl? Socializmas sukūrė tokį gyvenimą, į kurį žmogus bežiūrėdamas sako: taip norisi gyventi, taip norisi gyventi! Socializmas atėmė, išgelbėjo iš auto dafė laužų didįjį Heinę, Romeną Rollaną, Gorkį, Puškiną, Čechovą, Levą Tolstojų ir atidavė liaudžiai. O visa tai pirmaeilius rašytojus veikė, traukė pažangos linkme.

Šiandien visi lietuvių rašytojai, kurie kentėjo nuo reakcijos, dar gyviau, dar energingiau dirba ir kuria su liaudimi, su Socialistine Sovietų Lietuva, su didžiąja nenugalima Sovietų Sąjunga, su tautų išlaisvintoju Stalinu.

Per pastaruosius trylika metų savo talentu, savo kūryba pasireiškė ir katalikas Juozas Grušas, Ieva Simonaitytė, Bronė Buivydaitė, Petrė Orintaitė, Gražina Tulauskaitė ir Nelė Mazalaitė. Vieni jų dainavo apie individualinę meilę, kiti apie liūdėsį, apie sielvartą, apie pesimizmą, apie Domantą, mirusį karjerizmo smalkėse. Stipriausias iš jų — Juozas Grušas.

P. Orintaitė įsistiprino lietuvių literatūroje su savo romanu, demaskuojančiu buržuazinę šeimą, "Paslėpta žaizda."

Šiandien dar jie tyli. Tačiau epocha juos veiks, stums vienokia ar kitokia linkme. Lietuvos liaudis pergyvena didžiulį istorinį persilaužimą, didžiulį džiaugsmą. O tatai negali neveikti rašytojų. Jie žengs arba su Maksimu Gorkiu, arba su Balmontu. Istoriniuose sukrėtimuose visada tebuvo toki ideologiniai pasirinkimai, toki ideologiniai persirikiavimai.

Ką reiškia šiandien literatūroje žengti su Gorkiu? Būtinai pasidaryti komunistu? Ne. Tegu kiekvienas doras rašytojas, ligi šiol buvęs kitų pažiūrų, atiduoda savo talentą, savo mintį savo tėvynei, savo liaudžiai. Tegul jis ugdo naują patriotizmą, tegu jis ugdo sveiką jausmą Socialistinei Sovietų Lietuvai. Pagaliau tegu jis dainuoja apie meilę, apie Nemuną, apie vakarykščia Lietuvą, kurioje buvo tamsi ir ilga naktis. Pagaliau tegu jis dainuoja kaip kunigas Strazdelis, kaip Duonelaitis. Tegu kiekvienas kuria, šviečia naują Lietuvą pagal savo jėgas, pagal savo širdį ir jausmus. O tatai reiškia žengti su liaudimi, su Gorkiu.

A. Blokas ir S. Jeseninas buvo žymiausi caristinės Rusijos poetai. Ir jie nuėjo su Spalių revoliucija, su Leninu. Jie dar negalėjo visiškai išreikšti revoliucinių idėjų. Tačiau jų poezija, sutvirsko kovinga ir drąsia liepsn-

(Nukelta ant 5 puslap.)

LONDONO VAIKUČIAI prie mokyklos griuvėsių. Daug Landono mokyklų naudojamos kaip slėptuvės nuo atakų iš oro. Vienoj mokykloj buvo užmušta keli šimtai žmonių, kuomet nazių bomba pataikė į mokyklą tuo metu, kai ji buvo pilna žmonių.

ŠTAI KOKS PALIKIMAS

PASIŽVALGYMAI PO KAUNĄ

J. Ripka

Zarasų ir Mažeikių Darbininkų gatvės kampas. Gatvės negrįstos. Kai lietus lyja — dumblas, kai saulė — dulkės. Darbo metu tomis gatvėmis bėgiojo būriai apdriskusių vaikų ir vaikšto vien moterys. Lipa jos Mažąja Darbininkų gatve piktai užsikirtusiais veidais, lipa sunkiai iš šlaitų, iš griovių, kur subėga, sučiurlena beveik viso miesto purvas ir visokios srutos.

Čia pat Prančiškonų vienuolynas. Zuja vienuoliai baltomis juostomis, kažko lyg bailiai žvalgosi pro langus į savo gražiai nužaliavusį kiemą, prie vartų stovinčiuojančias kelias moteris, o gal ir į akmeninę Kristaus stovyklą, kuri pastatyta veidu į namus, namiūkščius, kuri stovi veidu į skurdą, badą, ligas ir iki šiol niekam nepagelbėjo . . .

—Labą rytą moterėlės, — užkalbinu dvi, stovinčias prie vienuolyno vartų. — Sriubos kokios ar pieno laukiat?

— Kas čia pieno mums duos, — šyptelėja stamboka, bet kaip sūris perbalusi moteris. — Veltui nieko negalima gaut.

— Veltui tik melstis galima, —atsako kita, paraudusiomis akimis. — Tiesa, kai mano sūnus mirė, tai aš čia porą kartų sriubos gavau . . .

— O vis dėlto meldžiatės?

— Meldėmės, ar ponas ar draugas, kaip čia dabar pavadint . . . meldėmės, bet nieko neišmeldėm, — sako antroji — Jakaitienė, 63 metų senutė. — Besimelsdama ir našlė palikau, ir darbo niekur negavau. Dabar vieną dukrelę beturiu ir ta ant paslūgos bebėgiodama centą kitą vos sugraibo.

— Dabar nebėr ponų, nenusiminkit: gražiau imsit gyventi.

— Kad tik taip būt, kad tik . . . — ėmė verkti.

Mudu su bičiuliu einam Mažąja Darbininkų gatve žemyn.

— Sakote, kad ponų nebėr? — staiga sustabdo energingo veido bruožų, dar nesena, bet vargo nualinta moteris. — Ugi aš tamstoms pasakysiu, kur jų dar yra. Nueikite į Raudondvario Vaikų prieglaudą. Ten tokia vedėja yra. Vargšų tėvų vaikus slaugo. Vaikai sužinoję, kad tas Smetona pabėgo, ėmė džiaugtis "Nebėr ponų, nebėr." "Na, tai aš jums ponus dar parodysiu," atsakė vedėja ir visus tokius vaikus suklupdė ir tebeklupdo ant cemento grindų. Po keturias valandas išlaiko ir visą dieną valgyti neduoda.

Skaudi žinia.

— Gal būt. Juk ir ponams, ir jų pakalikams perskaudu buvusių gėrybių ir ponystės atsižadėti. Pyksta jie, bet bus sutvarkyti. Nenusiminkit tamsta!

— Turėtų taip būt, ba mes, motinos, jau buriamės ir eisim naujosios valdžios užtarimo prašyt.

— Ir eikit, ir nurodinėkit kur bloga, bet atsiminkit: tik tikrus atsitikimus reikia pasakyti.

— Žinom!

Gatvelė siaurėja. Šlaitai — išrausos ir sutrų latakai čiurlena po kojomis, vingiuojas tarp mažyčių, sugriuvusių nameliūkščių. Ar gi čia, po biesų, Kaunas? Argi čia iš tikrųjų galėtų žmonės gyventi?

Aš pats šito savęs neklausiu, nes ir gyvenau ir tebegyvenu panašiose sąlygose. Matęs gi ėsu dar daugiau. Tačiau kad bent kartą į tokias Mažąsias Darbininkų gatves būtų nors senovės meškininkai buvusius valdovus čia atvedę? Kad būtų bent jiems parodę, ką davė tikriesiems liaudies vaikams buvusių valdovų apdainuotoji, ulakuota, permeluota "gražioji tėvynės gerovė!" Beabejo, pravažiuodavo jie savo mašinomis, be abejo, matydavo iš tų bakužėlių atėjusius sūnus dukteris prie savo vartų bei verandų prašyti darbo, duonos, be abejo, į kariškas milines įvilkę vaikydavo juos po frontus ir poligonus, tačiau kad bent kiek pagerintų jų būklę, kad pasodintų prie sotesnio stalo, kad ištrauktų iš sutrų duobių — jie neturėjo nei noro. Kulkos, lazda, plūdimai . . . Rūpėjo jiems "gražioji tėvynė," tėvynė dvarų, rūmų, nuosavų fabrikų, tėvynė klykaujančių restoranų . .

Buvau Jauna, Sveika, o Šiandien Jau Džiovininkė

Trys nameliai vienam kieme. Tai 15-16 Mažosios Darbininkų gatvės numeriai. Būrys vaikų žaidžia: berniukai iš lentgalių kaž ką ramsto, o mergaitės prilytam latake prausiasi.

— Sveiki vyrai! Kaip gyvenat?

— Gerai! — atsako berniukai drąsiai. — Statysim namus.

— Vadinas, ponais norite būti?

— Neee, — sumišo vienas — ant šito kalnelio poniškas namas neišsilaikys. Mes tik mažiuką . . .

Mergaitės susigėsta ir slepiasi už išvietės. Kaž kur paslaptingai kriuksi paršelis. Pasišiaušęs katinas išlenda iš patvorio, ir sulytas, bet nuodegą parietęs gudžiai žiūri į visus savo "draugus."

— Ponas nemuškit jo. Jis visus pacukus išgaudo, — žvilgterėjęs į mane nuo kojų iki galvos, prašvepliuoja berniukas ir čiupteli katiną už uodegos.

— Tylėk! Gaudo, gaudo ir vis yra. Aš ponui noriu pasakyti dėl ko mes sugalvojom namą statyt. Mat, kai tėtė iš darbo pareina ir atsigula, tai mum reik eit toli nakvot. Pas ciocią mes miegam. Mergaitės, eikit čion, nebijokit, — atsigrįžta tas pats berniukas į pasislėpusias.

Mergaitės kikena, bet nesirodo.

— Jos bijo, kad ponas mamai nepasakytum. Mat, jos žaidžia vestuves.

— Jos plaunasi kojas, kad mes į naujus namus priimtume!

Visas kiemas garsiai suklyksta. Tarpdury pasirodo sena, išvagotu veidu moteriškė. Iš karto žiūri į mus bailokai, bet kai mudu su bičiuliu imam juoktis, atėję į svečius skrylių valgyti, ji prašo mus į vidų.

Įeinam. Baisu. Langeliai mažyčiai, palangės nukirmijusios, kambarėlis — keturi žingsniai ilgio ir trys su puse pločio. Jame "telpa" trys lovos, stalelis ir apgriuvusi krosnis. Ant lovos sėdi pajuodusiais paakiais, išblyškukusi, juodaplaukė moteriškė ir, laikydama ant kelių kūdikį, maitina jį virtų kiaušinių. Oras tvankus, atsisėsti nėra vietos. Tai pilietė Funkinienė, keturių vaikų motina. Jos vyras stalius.

— Kiek už kambarį mokat?

— Dvidešimt litų.

— Nesušalat žiemą?

— Ką čia ir klaust, Pasižiūrėkit į mano fotografiją ir į mane — viską suprastit.

Ant sienos kabo iš fotografijos pieštas portretas. Sveika, graži moteriškė, švelniai naivokomis akimis žiūri į išpuvusią sieną, žiūri į šlaitus, bet jų nemato, nes tais laikais, kada buvo piešiama, ji kitokiomis akimis žiūrėjo į pasaulį su pasitikėjimu, tikėjosi laimės, kokia jai tiko rasti Lietuvos žemėje.

— Tikrai tamsta žymiai pasikeitusi, — tiek tegalėjau pasakyti, akis nuleidęs žemyn.

— Kad bent visuomet vyras būtų turėjęs darbo, — šneka ji. — Padirbs būdavo kurį laiką ir vėl badas. O žinote, — kai kada po bado dienų ir nervai, ir valia nebeišlaikydavo — visko gyvenime buvo . . . Žinau viena — buvau jauna, sveika, o šiandien jau esu džiovininkė . . .

Vyras Mirė Pirma, o Duktė Paskui

Badas, skurdas, ligos, retkarčiais vienas kito nekentimas ir visa užmarštis — alkoholis šitų grįtelių sargas, šitoms grįtelėms buržuazinė dovana.

— Jei ilgiau taip būt likę, jei ilgiau Smetona būtų valdęs, tikrai būčiau ėjus į Nerį ir pasiskandinus, — sako moteriškė. — Ir tai, žinoma, ne aš viena — daugelis. Dabar skaitesnėm viltim žiūrim į ateitį ir tikim, kad bent mūsų vaikai užaugs kitokie, mūsų vaikai gal nesupras, kaip mes juos auginom ir patys gyvenom.

Išeidamas pamačiau didoką iš medžio išdroštą ir baltai dažytą gulbę. Tai vaikų žaislas. Ak, sėdėdavo toj gulbėj vargšai išblyškę vaikai, ir cypdavo, ir šaukdavo per šalčius didžiuosius, ir daužydavo gulbės snapą, daužydavo vienintelę vargšų tėvų dovaną vaikams.

Kitam kambarėly Nastė Kiselevienė. Išmirė suaugę jos vaikai, beliko tik du — berniukas penkiolikos metų, mergaitė dvylikos.

— Vaikai, tur būt, mokyklą lanko? — klausia mano bičiulis Klevas.

— Mergaitė lanko, — sako moteriškė, — bet berniukas jau bėgioja uždarbiaut. Neturiu iš ko mokint . . .

Šičia kambarėlis dar mažesnis, tik kiek jaukesnis, švaresnis, nes nėra mažų vaikų. Ant "ležankos" trys tušti pusbuteliai ir keletas taip pat tuščių puodų.

— Tur būt, šnapso kiek nugeriat?

Moteriškė vos nepravirko.

— Nėra man iš ko gert. Tuos tuščius pusbutelius mano sūnui davė žmogus, pas kurį jis dirba. Sako, nusinešk parduosi ir šešiasdešimt centų turėsi.

Išeiname. Nors ir čia, tose daubose, tvankus oras, bet iš šio buto išėjus atrodo, kad mes esame pušyne.

— Matai, — sakau bičiuliui, — kiek čia priešrinkiminių plakatų tebėra. Nenudraskyti. Antstolis veda karvę, valstietis ir darbininkas retėžiais surišti . . . O kodėl? Todėl, kad juos senoji Lietuva baigė marinti badu. Rodos, nuplėšys jie tuos plakatus ir vėl atsitiks, ko jie bijo kaip maro . . . — Supranti?.

— Yra ko čia suprasti . . .

Gatvelė visai susiaurėja. Gilus griovys apaugęs krūmais, žolėmis, iš kitos pusės dideliais medžiais. Medinis tiltelis. Šiaip taip suramstyti namiūkščiai smenga

į žemę, kaminėliai pakrypę šonan, net paramstyti. Durys daugelio užrakintos, šių "rūmų" gyventojai išėję į darbą.

— Ot, užeikite į šitą namelį, — veda mus moteriškė. — Trys su puse žingsnio ilgio, du su puse pločio, o jame gyveno septyni žmonės. Gyveno vargšai, gyveno ir nebeišturėjo: pernai žiemą tėvas sušalo ir mirė, o šį pavasarį mirė duktė. Džiovą gavo . . . Tai Kondrotų šeima. Liko našlė su mažais vaikučiais . . .

Nusigrįžau. Tolėliau, ant kalno, vis dar tebesimatė akmeninė Kristaus stovyla atsigrįžusi į šiuos skurdo namūkščius; artėliau marguliavo krautuvės didžiulė iškaba — "Degtinė, vynas."

Taip. Vieni jiems rodė kelią į dangų ir savo širdį, bet vis dėlto nei širdies neparodė, nei dangaus nedavė, kiti viliojo nukrautais langais ir iškaibomis "degtinė, vynas," treti siuntė policininkus su guminėmis lazdomis jų malšinti ir mokinti kaip reikia gyventi. O mirtis, mirtis ėjo per tas bakužėles ir skyrė geriausius savo sūnus, skynė . . . Tai senosios tėvynės palikimas, tai tiek jiems ta apmeliutoji tėvynės sąvoka tėra davusi.

Bet jūs, vargai, jau išėjote. Išėjote į naujosios tėvynės plotus ir ji bus jūsų. Išves jus iš tų mirties lizdų! Į tai tikiu ir aš ir jūs!

Lietuvoje

Iš Visų Pasaulio Kampų Plaukia Sveikinimai Nuo Darbo Žmonių, Intelektualų ir Visuomenės Veikėjų

Kaunas. — Darbo žmonės iš visų pasaulio dalių atsiuntė sveikinimus naujai Lietuvos Tarybų Soc. Respublikų vyriausybei; ir vis dar plaukia sveikinimai, kad Lietuvoj įsikūrė Tarybų valdžia. Dėl to sveikina ją darbininkų organizacijos, pažangūs studentai, intelektualai, moterų komitetai ir skaitlingos visuomeniškos organizacijos iš įvairių pasaulio kampų.

Be kitko, gauta sveikinimai nuo darbininkų organizacijų iš Kanados, Brazilijos, Argentinos, Montevideo, Uruguayaus, nuo Politinių Kalinių Šelpimo Komiteto, nuo Tarptautinių Brigadų karių, nuo belaisvių iš Argeles-sur-mer koncentracijos stovyklos Francijoj ir nuo jūrininkų iš Neapolio, Italijos.

Tarybinės Lietuvos vyriausybė taip pat gavo sveikinimų nuo piliečių grupės iš Glaskofo, Škotijos, nuo pažangių profesorių iš Šveicarijos, Vienos ir Klaipėdos ir nuo 53 stambių darbininkiškų organizacijų iš Jungtinių Valstijų, tame skaičiuje nuo Massachusetts Amerikos Lietuvių Kongreso, nuo Lietuvių Darbininkų Susivienijimo iš Detroito, nuo New Yorko ir kitų miestų darbininkų.

Apart bendrų sveikinimų nuo organizacijų, taip pat gauta daug laiškų ir telegramų nuo rašytojų, visuomenės veikėjų ir laikraštininkų iš visos eilės europinių ir amerikinių kraštų.

Ko Bus Mokoma Vidurinėse Mokyklose

Kaunas. — Ministerių Tarybos nutarimu paskelbtas Vidurinių mokyklų įstatymo pakeitimas, pagal kurį nustatomi šie vidurinėse mokyklose einamieji dalykai: 1) lietuvių kalba ir visuotinė literatūra, 2) rusų kalba ir literatūra, 3) vokiečių kalba, 4) anglų kalba, 5) prancūzų kalba, 6) istorija, 7) visuomenės mokslas, politinis sąmoningumas, 8) geografija, 9) matematika, 10) biologija, 11) fizika, 12) chemija, 13) paišyba, 14) kūno kultūra, 15) karinis parengimas, 16) darbeliai ir namų ruoša, 17 muzika ir dainavimas.

Kiekvienoje mokykloje dėstoma viena iš 3, 4 ir 4 p. nustatytų svetimų kalbų. **Valstybinėse vidurinėse mokyklose mokslas nemokamas.**

Rugpiūčio 21 d. paskelbtu Privatinėms vidurinėms mokykloms likviduoti įstatymu, visos privatinės vidurinės mokyklos, laikomos fizinių bei teisinių asmenų ir religijų organizacijų, nuo 1940 m. rugsėjo 1 d. uždaromos ir jų kilnojamas ir nekilnojamas turtas perduodamas Švietimo Ministerijai.

CIVILINĖ METRIKACIJA PRADĖJO VEIKTI

Kaunas. — Kauno miesto civilinės metrikacijos įstaiga pradėjo veikti nuo rugpiūčio 15 d. Per vieną pirmąją savaitę Kauno metrikacijos punktui buvo paduota apie 100 pareiškimų susituokti.

Toks didelis paduotų pareiškimų skaičius rodo, kaip daug asmenų, prie senojo režimo negalėjusių ar nenorėjusių tikybinėmis apeigomis sudaryti šeimų, dabar skuba pasinaudoti galimumu be kompromisų su savo sąžine ir be didelių duoklių dvasininkams susitvarkyti savo šeimyninius santykius.

Per penkias civilinės metrikacijos dienas buvo įmetrikuoti 39 vaikai, jų tarpe 17 vyresnio amžiaus. Mirimo aktų per tą laiką surašyta 23.

Pirmenybę Žemei Gauti Turės Tie, Kurie Žemės Darbu Verčiasi

Kaunas. — Apskričių žemės ūkio komisijų suteiktomis žiniomis, iki rugpiūčio 12 d. iš viso buvo surašyta 30,850 ūkių, iš kurių žemės fondui paimama 599,616 ha. Prašymų žemei gauti iki tai dienai paduota 164,179. Vadinas, jei žemė būtų skiriama visiems prašytojams, tai kiekvienam jų vidutiniškai tektų po 3.65 ha. Tačiau faktiškai yra kitaip.

Mat, tų prašytojų tarpe yra daug amatininkų, mažažemių miestelėnų ir net ūkininkų, kuriems paliekama 30 ha norma, bet dėl nežinojimo jie padavė prašymus, kaip ir kiti kandidatai. Kaimo amatininkai, negalintieji iš savo amato pragyventi, žemės gali gauti nuo 0.5 iki 3 ha; mažažemiai gaus tik atatinkamus priedus prie jų turimos žemės, o miestelėnams, kurie iki šiol žemės nedirbo ir turi kitą darbą ar pragyvenimo šaltinį, žemės skirti nebūtų tikslinga, be to skiriamos prie miestų ir miestelių žemės norma gali būti sumažinta iki 50%. Tokiu būdu visi turintieji pirmenybę kandidatai žeme bus aprūpinti ligi Ministerijos Tarybos š.m. rugpiūčio 5 d. nustatytų normų.

Kaip Buvo Priimti Maskvoje Naujųjų Respublikų Atstovai

Maskva. — Šeštadienį rugpiūčio 10 d., Maskvoje, Kremliaus rūmuose įvyko iškilmingas Besarabijos ir Š. Bukovinos atstovų, įgaliotinių Lietuvos, Latvijos, Estijos Seimo komisijų priėmimas. Georgijos salė prisipildė svečių. Dalyvių tarpe — Kulikas, Šapožnikovas, Škiriakovas, Poskrebyševas, Bulganinas, Višinskis, Voznesenskis, Pervuoninas, Malyševas, Kosyginas, Dimitrovas, Menuilskis, Zverevas, Vanikovas, Šachurinas, Tevosijanas, Peresypkinas, Vachruščevas, Lozovskis, Dekanozovas, Bočkovas, Sovietų Sąjungos herojai — Levščenko, Gronovas, Šmidtas, Širšovas, Fedorovas, Krenkelis, Raskova, Kamaninas ir kt.

Su nepaprastu pakilimu pasitiko dalyviai įeinančius į salę draugus: Staliną, Molotovą, Vorošilovą, Kalininą, Kaganovičių, Andrejevą, Ždanovą, Mikojaną, Beriją, Šverniką, Malenkovą, Timošenko. Keletą minučių tęsėsi entuziastingos ovacijos lietuvių, latvių, estų, moldavų, ukrainiečių, rusų kalbomis. Vienas geriau už kitą skamba sveikinimai didžiojo Stalino, jo kovos draugų — partijos ir vyriausybės vadovų garbei.

Partijos ir vyriausybės vadovai šiltai sveikino svečius, sveikinosi su įgaliotųjų Lietuvos, Latvijos, Estijos Seimo komisijų nariais bei Besarabijos ir Š. Bukovinos darbo žmonių atstovais.

Ovacijų audrai nutilus, drg. Molotovas kreipėsi į susirinkusius šiais žodžiais:

"Mūsų tarpe yra Sovietų Moldavijos ir Š. Bukovinos darbo atstovai ir įgaliotosios Lietuvos, Latvijos ir Estijos Seimų komisijos. Aš kreipiuosi į visus mūsų svečius — į žymiuosius mūsų žmones — ir keliu taurę už mūsų bičiulių sveikatą — Moldavijos ir Š. Bukovinos, Lietuvos, Latvijos ir Estijos liaudies atstovų."

Kaip atsakymas į tuos žodžius pasigirsta smarkūs ir ilgi aplodismentai. Visi kaip vienas atsistoja ir sveikina brangius svečius.

"Sovietų tautų šeima," kalba toliau drg. Molotovas, "padidėjo. Aš pradėsiu nuo šiaurės." Iš eilės drg. Molotovas pasveikino Estijos ir Latvijos atstovus. Sveikinimus lydi ilgos karštos ovacijos. "Lietuvos Respublika," pareiškė drg. Molotovas, "praeitais metais Sovietų Sąjungos pagalba padidino savo teritoriją. Dabar ji dar labiau išaugs. Bet svarbiausioji Lietuvos TSR jėga yra ta, kad ji dalis mūsų didžiosios Sovietų Socialistinių Respublikų Sąjungos. Palinkėsime mūsų draugams ir broliams lietuviams tolimesnės sekmės ir klestėjimo, Lenino, Stalino partijai vadovaujant. Už Lietuvos liaudies sveikatą, už Lietuvos Tarybų Socialistinės Respublikos klastėjimą."

Tie Sovietų vyriausybės galvos žodžiai susilaukė audringų ovacijų. Visi atsistoja ir sveikina Lietuvos liaudį, jos garbingųjų atstovų įgaliotosios Seimo komisijos narių asmenyje.

Karštais širdingais žodžiais drg. Molotovas sveikina Moldavijos SSR darbo žmones. Ilgai nenutylančiomis ovacijomis pasitinka susirinkusieji drg. Molotovo žodžius skiriamus Š. Bukovinos darbo liaudžiai.

Tai buvo neužmirštama jaudinanti demonstracija, išreiškusi visos daugelio milijonų ir daugelio tautų Sovietų liaudies mintis ir jausmus. Ovacijos tęsėsi keletą minučių. Lietuviai, latviai, estai, moldavai, ukrainiečiai, rusai reiškia savo gimtomis kalbomis nuoširdžius sveikinimus, meilės bei atsidavimo žodžius didžiajam Stalinui. Naujomis galingomis ovacijomis pasveikino Kalininą, Molotovą, Vorošilovą, drg. Molotovas duoda žodį e. Lietuvos TSR prezidento p. drg. Paleckiui. Jį pasitinka vieninga visų ovacija. Visi atsistoja. Girdėti sveikinimo šūkiai išvaduotosios Lietuvos liaudies garbei.

"Šiomis reikšmingomis dienomis," pasakė drg. Paleckis, "kai mes esame Maskvoje — Sovietų Sąjungos centre ir širdyje, ypač po neužmirštamojo sutikimo, kurį mums surengė draugai Stalinas ir Molotovas, mes dar aiškiau suprantame savo atsakingumą, stovinčius prieš mus uždavinius, pertvarkant Lietuvos liaudies gyvenimą po Lenino, Stalino vėliava. Didžiojo Stalino nurodymai — štai tie vadovaujamieji principai, kuriuos mes vykdysime savo darbe. Lietuvos Respublikos Seimo įgaliotosios komisijos sąstate mes esame partiniai ir nepartiniai bolševikai. Visi mes pasižadame nenuilstamai dirbti mūsų tautai, nesustodami kovoti už mūsų socialinės tėvynės klestėjimą, už Lietuvos liaudies laimę, už mūsų socialistinės valstybės gynimosi pajėgumo stiprumą. Visi mes karštai dėkojame bolševikų partijai ir Sovietų vyriausybei už dėmesį ir jautrumą Lietuvos liaudies reikalams, tos liaudies, kuri Sovietų Sąjungos pagalba įvykdė ilgų metų siekimus ir svajones. Mes padėsime visas pastangas, kad pateisintume liaudies mums suteiktą pasitikėjimą.

"Mes neabejojame, kad vadovaujant draugui Stalinui, Lietuvos liaudis pasieks milžiniško klestėjimo. Už draugo Stalino sveikatą!"

Visi susirinkusieji į tuos žodžius atsako audringais "ura" ir "valio." Vėl visomis SSSR tautų kalbomis skamba iš širdies gilumos einą sveikinimo šūkiai didžiojo tautų išvaduotojo draugo Stalino garbei.

Toliau su dideliu nuoširdumu susirinkusieji pasitiko einančio Estijos TSR prezidento pareigas min. pirm. drg. Vareso kalbą. Po jo žodis duodamas ein. Latvijos respublikos prezidento par. min. pirmininkui drg. prof. Kirchensteinui, kurį pasitiko karštais aplodismentais ir sveikinimo šūkiais Latvijos liaudžiai, nubloškusiai kapitalizmo jungą ir atsistojusiai po raudona socializmo vėliava. Paskutiniai kalbėjo išvaduotos moldovų liaudies atstovas Krečunesku ir Šiaurinės Bukovinos darbo žmonių vardu drg. Michalčukas

Nauja Lietuva — Naujas Upas ir Energija Dirbti

Kaunas. — Naujosios Lietuvos statyboje ir pramonėje kasdien fiksuojami vis nauji darbo nušumo didėjimo rekordai.

Gaižiūnų statyboje rugp. 21 d. tinkorius Andrius Bulota per 8 darbo valandas aptinkavo 200 kv. metrų plotą, išpildydamas Sovietų statybos 1939 metų normą 100%; rugp. 22 d. trys tinkoriai per 8 val. nutinkavo 50 metrų išilg. karzino, atlikdami pagal Sovietų 1939 m. normas 160%; rugp. 23 d. tas pats Bulota su padėjėju L. Seminovu per 7 val. 40 min. nutinkavo 192 kv. metrus. Atskaitant durų ir langų angas paliko 141 kv. mtr. gatavo tinko. Tuo A. Bulota pagal Sovietų 1939 m. normas atliko 556 nuošimčius. Jo darbas inspekcijos buvo pripažintas geru.

Prie statybų Prienuose du dailydės per 8 val. išgrindė 213.8 kv. metrų dvicolinių lentų grindų, tuomi atlikdami 830 daugiau nustatytos normos; 12 vyrų skardininkų brigada per 8 val. užklojo 750 kv. metrų sudėtingo stogo, padarydami 420% daugiau, negu yra nustatytos stogo klojimo normos.

Pramonės ministerijos paskelbtais duomenimis trys fabrikai per pirmas keturias rungtyniavimo dienas pakėlė darbo našumą: "Neris" nuo 112.7% iki 130%; "Livela" nuo 106% iki 139% ir "Metalas" nuo 94.7% iki 118%.

KAD IŠVENGUS NAZIŲ SUBMARINŲ TORPEDŲ, Anglijos laivai plaukia nuolatos mainydami kryptį. Atvaizde matote daugelį iš jų plaukiant į priekį, o kitus šoną. Čia matyti dalis 25 laivų, lydimų karo laivų, kurie buvo nufotografuoti nuo amerikinio laivo palei Portugaliją.

Lietuvos Inteligentijos Sveikinimas Liaudies Seimui

K. Korsako Kalba Darbo Inteligentijai Sveikinant Liaudies Seimą

Lietuvos Liaudies Seime! Su nepaprastu džiaugsmu Lietuvos rašytojai, menininkai, teatralai, muzikai, žurnalistai, mokslo darbininkai ir visa plačioji darbo inteligentija sutinka istorinius Liaudies Seimo nutarimus, atidarančius mūsų kraštui šviesų kelią į naują gyvenimą ir į laimingą socialistinę ateitį (plojimas).

Lietuvos darbo inteligentija drauge su visa pavergta liaudimi gerai pažino kapitalistinės santvarkos jungą, neteisybes, terorą ir išnaudojimą.

Ne vienas pažangus rašytojas smetoninio teroro po keletą metų buvo iškankintas kalėjime, ne vieno knyga buvo cenzūros biauriausiai sužalota, išbraukyta ir net konfiskuota, ne vienam teko slėpti tikrąsias savo mintis ir idėjas užmaskuotose alegorijose, vos atspėjamuose vaizduose. Menkučiai knygų tiražai ir dar menkesni honorarai neleido rašytojams atsidėti vien kūrybiniam darbui, neleido ugdyti savo talentų — rašytojai buvo verčiami papildyti smulkiosios biurokratijos kadrus arba, nenorėdami atsisakyti kūrybinio darbo, pusbadžiauti. Ne geresnė buvo ir platesnio meno kūrėjų, ir muzikų, ir artistų, ir inžinierių, ir mokslo darbininkų būklė. Išskyrus keletą smetoninio dvaro favoritų, visi kiti skurdo ir menko troškiose, kūrybinį įkvėpimą užgniaužiančiose, įvairiausių niekingų savanaudžių intrigų apipintose sąlygose — tas intrigas palaikyti, plėsti ir jomis, lyg lipiu voratinkliu aprazgyti visą mūsų kultūrinį gyvenimą, — buvo aiškiausias smetoninio režimo interesas. Platus bibliotekų tinklas, gausūs liaudies chorai, dažnos, visai liaudžiai prieinamos meno parodos, kiekvieną šalies kampą pasiekiąs meniškas teatras, krašto elektrifikacija, planinga urbanistinė statyba, intensyvus mokslinių tyrimų ir darbo organizavimas buržuazinėje kapitalistinėje Lietuvoje buvo ir ligi pat paskutiniosios dienos liko tik tolima, visos pažangiosios inteligentijos ugdyta svajonė, į kurios reiškėjus reakcinė valdančiųjų klika visada žiūrėjo kaip į pavojingus savo priešus (plojimas). Šiandien, kai kapitalizmui mūsų krašte trenktas mirtinas smūgis, kai Liaudies Seimas savo istoriniais sprendimais pakirto buržuazijos viešpatavimo pagrindą, visa Lietuvos darbo inteligentija gali atsikvėpti pilna krūtine laisvai ir nevaržomai. Ji siunčia prakeikimą tamsiajai praeičiai ir džiaugsmingai sveikina naująją, tikrai liaudišką ir tikrai kultūringą Sovietų santvarką (ovacijos).

Darbininkų, valstiečių ir darbo inteligentijos Sovietų valdžia — toji krauju ir kančiomis revoliucinėse kovose išugdyta Lietuvos liaudies svajonė — šiandien jau yra tapusi kūnu. Liaudies Seimas, nutardamas įvesti Lietuvoje Sovietų valdžią, įvykdė karščiausią mūsų darbo žmonių troškimų — kapitalistinės santvarkos panaikinimą. Tegyvuoja nuo šiol vienintelė teisinga ir geriausiai liaudies reikalus atitinkanti Sovietų valdžia Lietuvoje! (ovacijos). Darbo inteligentija dabar atiduos liaudžiai visas savo jėgas ir visus savo sugebėjimus: rašytojai — geriausias savo knygas, poetai — gražiausius savo eilėraščius, muzikai — įspūdingiausias savo kompozicijas, artistai — talentingiausią savo vaidybą, mokslininkai — giliausį savo žinojimą, archtektai, inžinieriai, technikai — naudingiausius savo projektus (plojimas).

Bet kad Sovietų valdžiai Lietuvoje būtų padėtas nesugriaunamas tvirtas pagrindas, reikia tučtuojau panaikinti mūsų šalyje bankų ir dvarų viešpatavimą (ovacijos). Mes neabejojame, kad Liaudies Seimas ir čia padarys savo lemiamąjį sprendimą, vaduodamasis liaudies valia. Lietuvos inteligentija su tvirtu įsitikinimu jungia savo balsą prie liaudies reikalavimų suvalstybinti stambiuosius bankus bei stambiąsias pramonės įmones ir nacionalizuoti dvarininkų žemę, atiduodant ją amžinai tiems, kurie patys ją purena ir apsėja (plojimai). Nuo šiol Lietuvos inteligentija nebeturi būti pūdoma ir žalojama kapitalistinės eksploatacijos pagimdytų savanaudžių, niekingų siekimų įsigyti sau "centrus," dvarus, susikrauti bankuose kapitalus ir tuo būdu sukurti vadinamosios lietuviškos buržuazijos bei dvarininkų luomą. Dabar mūsų inteligentijai iškyla prieš akis kitoks, nepalyginamai prasmingesnis ir kilnesnis tikslas: dirbti tikrąjį kūrybinį darbą, skiriant geriausias savo jėgas gerovei ir visu ryžtingumu statant socialistinę Lietuvą (plojimas). Už tai, kad Liaudies Seimas savo nutarimais be abejo, patikrins inteligentijai šį šviesų, prasmingą kelią — jam priklauso didžioji mūsų padėka (ovacijos).

Trūksta žodžių išreikšti pritarimą tam Liaudies Seimo nutarimui, kuriuo išlaisvintoji Lietuva įjungiama į didžiąją laisvųjų Sovietų Sąjungos tautų šeimą (plojimas). Tik susijungusi su Sovietų Sąjunga, Lietuva jausis visai saugi, ginama nenugalimos Raudonosios Armijos (plojimas). Tik įėjusi į galingosios Sovietų Sąjungos sienas, Lietuva pasieks savo suklestėjimo ir visuotinės gerovės. Tik priėmusi ir įgyvendinusi Stalino Konstituciją, Lietuva patikrins ir savo darbininkams, ir savo valstiečiams, ir savo inteligentijai darbą, gerovę ir laisvę (ilgas plojimas). Tik gyvenant Sovietų Sąjungos ribose išaugs ir suklestės Lietuvos menas, literatūra, teatras, mokslas, kultūra. Tik vadovaujama drauge su kitomis Sovietų Sąjungos tautomis didžiojo tautų vado Stalino, Lietuva netrukdomai žengs į šviesią socialistinę ateitį. Lietuvos darbo inteligentija, mokslo ir meno kūrėjai sveikina šį išmintingą Liaudies Seimo nutarimą prašyti priimti Lietuvą į Sovietų Sąjungą (plojimas). Už šio prašymo patenkinimą jau išanksto siunčiame karščiausią Lietuvos inteligentijos padėką Sovietų Sąjungos tautoms, Sovietų Sąjungos Aukščiausiai Tarybai ir mūsų liaudies išvaduotojui, visų tikrojo meno ir mokslo kūrėjų bičiuliui ir įkvėpėjui Didžiajam Stalinui. (Atstovai atsistoja, plojimas, šauksmai "valio").

Šį darbo inteligentijos sveikinimą pasirašė: Salomėja Neris, K. Boruta, prof. Šalčius, doc. Galaunė, sol. Grigaitienė, Tallat-Kelpša, Mažeika, Bukšaš, prof. Gruodis, K. Korsakas, prof. Stasys Šimkus, Dr. Girdzijauskas, doc. Matulis, inž. Kolodnas, prof. Z. Ivinskis, Dovydas Umru, Alperavičius, Žilionis, Zimanas, Gudaitis, St. Žukas, Grybauskas, J. Jurginis, Jonas Šimkus, Kymantaitė, Jonas Marcinkevičius, Kelbauskas, Juozapaitytė, Lukošius, doc. Dagys, Tarabildienė, Julius Būtėnas, A. Rūkas, La Danskis, V. Knyva, arg. Vazalinskas ir daugelis kitų.

Darbo inteligentijos delegacijos vardu poetas drg. Kazys Boruta skaitė eilėraštį "Liaudies Seimui."

Vilnius. — Vilniaus miesto savivaldybė išlaiko 4 sveikatos globos punktus, kuriuose veikia ambulatorijos: suaugusiems ir vaikams plaučių ligų dispenseris, akių ligų ambulatorija, odos ir veneros ligų ambulatorija, vaikams ir motinoms globoti centras, dantų gydymo kabinetas vaikams, rentgeno kabinetas, gydymo kvarco lempa ir pirtis mokyklinio amžiaus vaikams.

Nėra Pamato Ieškot...

(Atkelta nuo 2 puslap.)

Sąjungos kandidatai. 2. Reikalaujame įvesti Lietuvoje Stalino konstituciją. 3. Reikalaujame įvesti Lietuvoje Sovietų santvarką ir perduoti valdžią sovietams. 4. Reikalaujame, kad Liaudies Seimas prašytų įjungti Lietuvą į nenugalimą Sovietų Sąjungą.

Badeliuose, Marijampolės apsk., 800 žmonių mitingas priėmė sekančią rezoliuciją:

Reikalaujame priimti Stalino konstituciją, reikalaujame Seimo tučtuojau prijungti mus prie didžiosios Sovietų Sąjungos.

Panoterių miestelyje mitinge dalyvavo 500 žmonių ir išnešė reikalavimą įvesti Lietuvoj sovietinę santvarką ir prašyti priimti į Sovietų Sąjungą.

Kovarsko miestelyje mitinge dalyvavo 500 žmonių, Pabaiske 300 žmonių. Abieji priėmė reikalavimus įvesti sovietinę tvarką ir prisijungti prie SSRS.

Taujėnuose mitinge dalyvavo 700 žmonių. Mitingas išnešė reikalavimą įgyvendinti Stalino konstituciją ir įstoti į Sovietų Sąjungą.

Veik kiekviename miestelyje, nekalbant apie didesniuosius, įvyko masiniai mitingai, kuriuose buvo išnešti tokie reikalavimai. Visų surašyti nėra galimybės. Reiktų užimti bent kelis puslapius.

Entuziazmas Seimui Paskelbus Lietuvą Sovietine

Jeigu Lietuvoj buvo didelis entuziazmas pirm seimo susirinkimo, tai jis kur kas didesnis buvo po to, kai buvo sužinota, jog Lietuvos Liaudies Seimas paskelbė Lietuvą sovietine ir nutarė prašyti Aukščiausiąją Sovietų Sąjungos Tarybą priimti Lietuvą į socialistinių respublikų šeimyną.

Tą džiaugsmą Lietuvos Žinios savo vedamajame sumuoja sekančiai:

To didelio, didelio džiaugsmo, tų milžiniškų ovacijų, tos plojimų audros ir nenutrūkstamų valiavimų, kuriais aidėjo Kauno valstybės teatras vakar dieną, jokia žurnalisto plunksna neaprašys, nes tokios jausmų audros jokiais žodžiais nepapasakojamos. Reikia pačiam būti, reikia pačiam pergyventi, reikia pačiam apsvaigti ir paskęsti tame laimės, laisvės ir džiaugsmo tvane.

Tai buvo milžiniško džiaugsmo simfonija, nepaprastos laimės poema, tai — pergalės himnas!

Tokių dienų Lietuva savo šimtmečių istorijoje niekuomet nebuvo pergyvenusi.

Ateity bus dar daug džiaugsmo dienų, bet **liepos mėnesio dvidešimt pirmoji** liks amžių amžiams: apie tą dieną liaudies dainiai giesmes sukurs, ir jos bus dainuojamos šimtmečius, nes daug šimtmečių reikėjo laukti ir kovoti, kol šios dienos susilaukėme.

Kada Lietuvos Liaudies Seimo delegacija vyko į Maskvą įteikti Aukščiausiai Sovietų Sąjungos Tarybai Lietuvos Liaudies Seimo prašymą priimti į socialistinių respublikų šeimyną, prie Kauno stoties susirinko didelė minia žmonių, į kurią prezidento pareigas einąs Justas Paleckis prabilo:

Viename iš eilėraščių buvo parašyta: išeiname saulės parsinešti. Išvykdami į šią kelionę mes, Liaudies Seimo atstovai, galime pasakyti: **išvažiuojame parvežti Lietuvai saulės, naujajai Lietuvai Stalino konstitucijos saulės.**

Aš čia padaviau keletą iš daugelio faktų, kurie patys kalba už save. Manau, kad kiekvienam susidarys vaizdas apie Lietuvos žmonių ūpą ir džiaugsmą. Manau, kad tuomi patarnausiu ir tiems, kurie organizuoja "Lietuvos ministerijas" Kanadoje. Jie dabar žinos, kad jie užsimoję atimti iš Lietuvos žmonių tą laimę, tą saulę, kuri nušvito po tiek laukimo, kančių ir kovos.

Lietuvos Draugas

LIAUDIS IR RAŠYTOJAI

(Atkelta nuo 3 puslap.)

na. Jie kėlė, džiugavo visą Rusiją, visą liaudį. Juos galima pavadinti poetais kulkosvaidininkais.

Kas didžiulio Lietuvos liaudies triumfo ir istorinio naujo posūkio akivaizdoje paseks Aleksandro Bloko ir Serggėjaus Jeno pėdomis? Liaudis laukia. Liaudis troškta matyti savo gyvenimą ne tik Duonelaičio, Žemaitės, Janonio ir Vinco Krėvės kūryboje. Liaudis trokšta pamatyti, pajusti save kiekvieno doro lietuvio rašytojo minčių audekle.

Ką socialistinis realizmas turės atskleisti, atvaizduoti lietuvių literatūroje? Pirmoji 1918 — 1919 m. Lietuvos proletarinė revoliucija, 1926 m. gruodžio 17 dienos smetonininkų kraujo perversmas, keturi sušaudyti komunarai, Suvalkijos valstiečių kovų epopėja, triumfališka darbininkų demonstracija Kauno gatvėse 1936 metais, Raudonosios armijos išlaivinimo žygis į mūsų tėvynę, Smetonos griuvimas, Socialistinė Sovietų Lietuva ir darbo žmonijos vadas Stalinas — tai graži ir plati drobė, iš kurios socialistinis realizmas aus romanus, eilėraščius, poemas, epopėjas, iš kurios gims socialistinė kultūra savo turiniu ir nacionalistinė savo forma.

Per visą kraštą liejasi, banguoja naujos sraujos. Liaudis neturėjo gyvenimo. Liaudis jį išplėšė, kaip promėtėjišką ugnį, iš pančių. Jis žydės. Tačiau juoda ranka raus tas gėles. Virs kova. Ir jau šiandien į tą kovą rikiuojasi, žengia lietuvių literatūra, žengia su **socialistiniu realizmu.**

Žemė laisva. Liaudiški patriotai dar daugiau ją mylės, o mylėdami kurs, statys socializmą. Tačiau socializmą stato ne tik traktorius, ne tik fabrikas, bet ir eilėraštis, romanas, apysaka. Taip socializmą įgyvendino Sovietų Sąjungos tautos, taip socializmą įgyvendins, iškels, kaip žibintą, virš seno gyvenimo ir Socialistinė Lietuva.

Su Socialistine Sovietų Lietuva žengia baudžiauninkų dainius Duonelaitis, žengia didžioji Žemaitė, žengia pirmasis lietuvių proletarinis poetas Julius Janonis. Žengia ir gyvieji padoriausi rašytojai.

Gyvenimas bėga. Negalima ilgai būti Nemuno srovės stebėtoju. Reikia kartu su Nemunu tekėti po visą kraštą, po visus kaimus, po visas lūšnas. Tik toks žmogus gali su savo arkliu, dalge, kūju ar plunksna užkariauti naujus laimėjimus, gali nušviesti Lietuvą, gali pastatyti socializmą ant Nemuno kranto. Ar yra toks žmogus mūsų liaudyje? Yra. Jį socialistinis realizmas ir turės vaizduoti.

Miestai ir kaimai laukia, ilgisi naujos kūrybos, naujų knygų. Miestai ir kaimai nori pamatyti savo gyvenimą, savo vargus, savo ašaras, savo kovą, savo laimėjimą lietuvių literatūroje. Todėl dainuokite, dainuokite, poetai!

(L. Ž.)

Drauge, ar jau atsinaujinai pasibaigusią prenumeratą?

Dideli Turtai Sėliojančiam Vandenyne

Žmonės skaito įrodytu faktu, kad mūsų žemėje randasi neapskaičiuojami turtai — auksas, geležis, aliejus ir kiti metalai bei mineralai. O kad mūsų žemės vandenynuose randasi dideli turtai, apie tai retas pagalvoja ir tik retas težino.

Vandenyse, kaip ir žemės kloduose taip pat randasi neapskaičiuoti turtai. Štai šiomis dienomis vienas Amerikos dienraštis paskelbė sekamus davinius:

Kiekvienoj vandenyno kubiškoj mylioj randasi tiek sodiumo ir clorino, kad jį išėmus kiekvienas Jungtinių Valstijų gyventojas gautų po keturis tonus (1,000 kg.) stalavos druskos.

Štai ką. Vandenynų gelmėse randasi milijonai tonų druskos! Bet tai ne viskas. Toje pat kubiškoj mylioj randasi tiek magnesiumo, kad juo galėtum aprūpinti devynis milijonus lėktuvų įvairios rūšies dalimis. Ir tai ne viskas. Be magnesiumo jūros gelmėse randasi dideli kiekiai sieros, kalciumo, potašiaus, bromino, karbono, alumino, geležies ir silikino. Kiek mažiau, bet imant vandenynų plotus, gelmėse radnasi jodino, fosforo, nitrogeno, aršeniko ir kitų metalų bei mineralų.

Trumpai sakant, vandenynai yra neišeikvojamas šaltinis visokių turtų. Ateities žmogus, išmokęs šituos turtus išimti, nebeturės reikalo knistis į žemės gelmes ir ten rausinėtis. O jei knisis, tai iš žemės jisai ims vien tuos turtus, kurie jam bus daugiau reikalingi ir būtini. Visa kita jis ims iš vandenų. Ims pagelba naujų technikos priemonių. Dabartinė mašinerija, kuri naudojama žemės turtams imti, bus visai pasenus.

Ir šiandien taip daroma: Jau šeši metai, kaip jūsų naudojamam gazoline dedama bromino ekstraktas, gautas iš jūros vandens. Maža ir to, sekamais 1941 metais mūsų naudojamo automobilio dalys gal bus padarytos iš magnesiumo, kuris šiandien yra gaunamas Meksikos įlankoje — iš jūrų vandens! Freeporte Texas valstijoj, jau statoma didelė įmonė fabrikas, kur bus atskiriamas magnesiumas ir naudojamas automobilių bei lėktuvų industrijoje.

Tai betgi yra tik pradžia. Netolimoji ateitis turės daugiau galimybių naudotis vandenynų turtais. Jūros, "kasyklos" bus paprastas dalykas — kaip anglies ar geležies rudos kasykla.

Be metalų ir mineralų vandenynuose randasi ir kitoki turtai. Sakysime, pats vanduo, kuris vyriausiai susidaro iš dviejų elementų — oksigeno ir hidrogeno.

Beje, šioje šalyje jau nuo 1933 m. veikia dirbtuvė, kuri iš jūros vandens išskiria brominą. 1937 m. toji dirbtuvė pagamino 12 milijonų svarų bromino. Tas mineralas šiandien yra vartojamas aliejaus industrijoje. Jis dedamas į gazoliną, vadinamą Ethyl Gasoline. Įdėjus tam tikrą kiekį bromino, jis sulaiko perdaug spartų degimą, nesumažindamas jėgos, kuri reikalinga varymui motoro.

Ateity tokių dirbtuvių atsiras ir daugiau. Ateities žmogus, daugiau patirties gavęs, mokės dar lengviau ir didesniais kiekiais gauti vandenų turtus.

K. V.

Pritraukiamoji Jėga

Jonienė: — Kas per gydytojas tas Dr. Pulumas?

Šmitas: — O, jis yra geras dantistas. Kiekvieną kartą ištraukęs dantį jis duoda stiklą degtinės išgerti.

Jonienė: — Ir tu lankaisi pas jį reguliariai?

Šmitas: — Ne, nes nebeturių daugiau dantų.

SINGAPORO UOSTAS, kur Anglija žada duoti Suvienytoms Valstijoms laivyno bazę. Japonijai dantis galandant prieš Indo-Kiniją ir Rytines Indijas, Anglija ir Amerika planuoja sudaryti bendrą apsigynimo bazę Singapore.

Kaip "Nemunas" Banguoja

MONTREAL. — Noriu nors trumpoj formoj supažindinti Montrealo ir apylinkės lietuvius su suorganizuotu kooperatyvu "Nemunas," nors jau buvo apie tai kaip keno rašyta pirmiau.

Pirma, negu aš pradėsiu kalbėti apie kooperatyvo vidujinį subudavojimą, noriu pasakyti va ką: kada pradėjome šį darbą, tai aš vienas maniau, kad jau dabar nesiras nei vieno žmogaus lietuvio, kuris nenudžiugtų tokiu puikiu užsimojimu ir darbu kaip kooperatyvo organizavimu.

Sakau sau, čia tai jau nesiras nei vieno tų "geraširdžių," kurie apjuodintų be jokio reikalo tuos žmones ir visą jų darbą. Bet kur tau. Atsirado ir čia, gerais ar blogais norais, bet zaunija vaikščiodami nesąmones be jokio pamato. Dabar jau tvirtai įsitikinau, kad nėra to, kas galėtų būti geras dėl visų, arba, kad gerą priimtų už gerą. Įsitikinau, kad randasi dar žmonių, kurie jam daromą gerą supranta priešingai.

Tik tiek gerai, kad dauguma žmonių nėra tokiais, jie tuojau stengiasi dalyką ištirti ir greitai sužino ar tie prasimanymai yra tiesa. Jie greitai pamato blogos valios žmonių skleidžiamų argumentų silpnumą ir tada juos palieka klajoti vieniems. Taip ir reikia, taip ir turi būti, nes su tais, kurie net savęs ne pažįsta ir nežino kas jiems gera sunku susikalbėti. Ištikrųjų, to tį asmenį geriausiai palikti ramybėje. O kai jis susipras ir pažins kas yra dėl jo gera, tada pats ateis pas tave ir pasakys kad jis klydo.

Kooperatyvas "Nemunas" suorganizavo iš mažo lietuvių būrelio, kuris tuojau ėmėsi darbo. Kooperatyvas turi daug sričių veikimui kaip organizuotas kūnas. Tą pradėjo. Pasitaikius proga tuojau užpirko krautuvę, kur užlaiko įvairiausio maisto reikmenu ir dabar kas tik ko nori gali šiame kooperatyve gauti. Gali duoti užsakymus telefonu o reikmenys tuojau pristatomi jam į namus.

Kooperatyvas "Nemunas" tiktai jau nėra politinis. Politiniai tikslai jam visai neapeina. Jis turi sau už tikslą kaip daugiau lietuvių sutraukti bendrijon, kad sekmingiau būtų galima vienas kitam pasitarnauti. Jame nėra nei mažiausio noro ką nors blogą atnešti dėl lietuvių tautos, bet priešingai, kelti lietuvių vardą kultūriniai, broliškai veikiant, parodyti "Nemuno" produktų gerumą. Ir mes tą jau atsiekiame. Dažnas kitatautis atėjęs krautuvėn pasako, kad negalima niekur kitur gauti taip gero ir pigaus maisto, kaip šiame kooperatyve. Tas neša mums gerą vardą ir žada gerą bizniui ateitį.

Bet mes šiandie dar negalime taip pigiai leisti maisto produktus, kaip to norėtume. Įsisteigiant reikėjo daug dalykų supirkti, kas kainavo apie tris tūkstančius dolerių vien krautuvės viduje. Bet kada tie dalykai liks išmokėti, tada kainos bus dar žemiau leidžiamos. Bet ir dabartinės kainos yra žemesnės negu kitur, o prekės geriausios. Be to, turime automobilių, kuriuo užsakymus greitai ir gerai pristatome šeimininkėms į namus. Tą mes galime padaryti todėl, kad nėra mūsų tikslas kišenius pripilti, ar krauti kapitalą. Mes trokštame visiems patarnauti ir suteikti gerą ir šviežų maistą. Tą galime padaryti tik todėl, kad kooperatyvas nėra vieno asmens, bet daugelio, visuomenės. Pasekmėje to gaunasi tas, kad žmonės lieka gerai aptarnauti, o kooperatyvas turi gerą biznį. Todėl ir šėrmonai mūs auga, kaip grybai po lietaus.

Turiu pasakyti, kad mes turime narių, šėrmonų, ne vien tik Montreale ar jo apylinkėje, bet ir plačiau Kanadoje. Jų randasi aukso bei nikelio kasyklose, kitose vietose, net ir Jungtinėse Valstijose. Kooperatyvui yra graži ateitis ir todėl visi, kas jo reikšmę supranta skubinasi įsigyti šėrą ir likti nariu. Todėl čia kviečiu ir toliau gyvenančius dėtis prie mūsų "Nemuno" kooperatyvo. Norintieji įsigyti daugiau informacijų rašykite "Nemuno" vardu, sekančiu adresu: 2583 Ontario St. E., Montreal, Que.

O kurie norite gauti grynai gerą lietuvišką maistą, kreipkitės į "Nemuną," visi būsite pilnai, greitai, mandagiai aptarnauti.

"Nemuno" Vakarienė

Kooperatyvo komitetas plačiai diskusavo, kaip supažindinti su "Nemuno" maistu visus lietuvius ir juos pavaišinti. Tuo tikslu nutarta suruošti **Didžiulę "Nemuno" Vakarienę,** kuri įvyks spalių mėn. 13 dieną, sekmadienį.

Šiai vakarienei maistą gamins iš "Nemuno" produktų tos šeimininkės, kurios kasdien juos vartoja, tą lietuvišką maistą. O mūs Vytautas, žada duoti gero apinių alučio sočiai atsigerti. Tad visi jau ruoškitės toje vakarienėje dalyvauti.

Vakarienė įvyks Vytauto Klube. Mes lauksime kuo skaitlingiausio atsilankymo, o atvykusieji tikrai nesigailės, nes čia bus kas tokio nepaprasto.

Komiteto Narys

Nematė

Vesdamasis savo Juozuką iš sekmadienio mokyklos, kur Juozukas buvo dar tik pirmą kartą, užsimanė patikrinti, ar jo Juozukas išmoko ką nors. Jis užklausė jį:

— Juozuk, pasakyk man, kas užmušė Galijotą?

— Nežinau, tėveli, nes užpakaliniame suole sėdėjau ir negalėjau matyti.

TORONTO DAILY STAR artistas vaizduoja sceną nazių submarinui sudaužius laivą, kuriuomi vyko į Kanadą karo pabėgėliai. Nuskendo 83 vaikučiai ir 211 suaugusių. Iš 406 išsigelbėjo tik 112. Žuvo ištisos šeimynos.

Pranešimai

Montreal, Que.

Jubiliejinė Vakarienė

Šv. Kazimiero ir šv. Jono Pašalpinė Draugija rengia savo 35 metų gyvavimo sukaktuvių paminėjimui vakarienę, kuri įvyks sekmadienį, spalių (October) 6 d., D.L.K. Vytauto Klubo salėje, 2161 St. Catherine St. East.

Kviečiame visas Montrealo lietuvių draugijas ir atskirus lietuvius kuo skaitlingiausiai dalyvauti. Esame tikri, kad visi būsite patenkinti, nes rengėjai ir gaspadinės darbuojas sušilę, kad pasiruošus maloniam svečių priėmimui.

Parengimų Komisija

Smagus Pasilinksminimas

Visus lietuvius prašome atsilankyti į mūsų rengiamą pasilinksminimą, kuris atsibus rugsėjo (Sept.) 28 d., 01234 Charlevoix St., Pointsančaliečių salėj.

Į šį pasilinksminimą žada atsilankyti daug jaunuolių.

Pradžia 8 val. vakare.

Dainų Megėjai

Winnipeg, Man.

Visuotinas Susirinkimas

Rugsėjo 16 dieną įvykęs Winnipego Lietuvių Klubo komiteto susirinkimas numatė reikalą sušaukti visuotiną Klubo susirinkimą spalio (October) 6 dieną, 2-rą valandą po pietų, Winnipego Lietuvių Kliube, 240 Manitoba Ave.

Klubo komitetas kviečia visus apylinkės lietuvius atsilankyti į virš minėtą susirinkimą. Šiame susirinkime bus išdirbti planai, kaip pasekmingiau pravesti darbą. Taipgi yra daug svarbių dalykų aptarimui.

Nepamirškite atsivesti į susirinkimą savo draugus ir svečius.

K. Puras
K. Kom. Rašt.

KAS KUO PAREMĖ ATIDARYMO BALIŲ

TORONTO. — Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugijos pirmos kuopos svetainės atidarymo balių 14 rugsėjo maistu parėmė šios draugės: Barštaitienė, Žižienė, Kaptainienė, Ragauskienė, Dabrovolskienė.

Alksninienė paaukavo rankšluosčių indams šluostyti.

Parėmė ir biznieriai. J. Kižys, J. Dijokas, J. Grubevičius, paaukavo įvairių fruktų.

Pieno išvežiotojai, P. Jarašiūnas ir A. Byras, taipgi prisidėjo su stambia auka.

Negalima pamiršti ir tų moterų ir jaunų merginų, kurios patarnavo prie stalų.

Salės Komisija

Darbininko Išradimu Naudojosi Modelninkas

Kaunas. — Kauno gumos fabriko "Inkaras" kirpimo skyriaus meistras Bronius Mikša išrado pagerintą pilkąją juostą, kuria pristiprinamas keliošiaus viršus prie pado.

"Pirma mano patobulinimais bei išradimais naudodavosi ir girdavosi fabriko ponams modelninkas, o aš buvau nustaumtas į šalį," aiškinosi jau per 40 metų amžiaus drg. Mikša. "1936 m. sugalvojau kaliošių antlapius piauti mašiną ir tą darbą pradėjau. Pernai man žadėjo kas savaite pridėti po 10 litų, bet kai aš jiems naudą atnešiau, jie man parodė špygą. Dėl to aš nebesistengiau patobulinimų ieškoti. Kad išradimų nebedaviau ir su darbininkais sugyvenau, 1937 m. mane atleido iš darbo, bet po dviejų mėnesių vėl susigrąžino, neradę kito, kuris galėtų mane pavaduoti. Mums dabar reikia dirbti organizuotai nenuslėpti sumanymų, kaip buvo prie kapitalistų, o išplėsti darbą taip, kad kiekvieno naudingais išradimais naudotųsi visi, o nebe viena kuri firma," pareiškė drg. Mikša.

Jo išrastoji pilkoji juosta yra pagaminta be kreidos, todėl turi ypatybę stipriau laikyti sujungimą, negu laikydavo su kreida gamintosios juostos.

Didelio Vilniaus fabriko "Kurliandų aliejinė" meisteris Al. Liachovičius pritaikė mechaniniam varymui vežimelį, kuriuo buvo vežiojama prie mašinų žaliava ir kurį nuolat turėdavo stumti du žmonės. Dabar tą darbą atlieka senas Fordo motoras. Tuo būdu sutaupoma dviejų žmonių darbo jėga ir pagreitinamas darbas.

Dar prieš šį karą Liachovičius tame pačiame fabrike buvo išradęs keletą vertingų darbo patobulinimų.

VILNIAUS ŽINUTĖS

Vilnius. — Rugpiūčio 21 dieną pirmą kartą Vilniaus gatvėse pasirodė miesto savivaldybės užseniuose pirkti labai gražūs miesto susisiekimo autobusai.

●

Vilnius. — Vilniaus savivaldybė pasiuntė Švietimo ministerijai projektus, pagal kuriuos Vilniuje norima suorganizuoti eilę skaityklų, klubų, bibliotekų ir skaityklų, kur neturtingieji galėtų nemokamai naudotis apšvieta už mokyklos sienų. Numatoma įsteigti 40 bibliotekų.

●

Vilnius. — Pradėta statyti nauja skerdykla, kuri kainuos 4 milijonus litų. Vilniaus miesto nacionalizuotosios įmonės plečia savo veiklą ir prisideda prie bedarbių skaičiaus sumažėjimo.

ŠIS ŽEMLAPIS PARODO, kiek japonai užėmę Kinijos, taipgi Indo-Kiniją, kur dabar jie nori gauti teises gabenimui kariuomenės prieš Kiniją. Žemiau randasi Singaporas, kur Anglija ir Amerika numato įsteigti didelę karo bazę saugojimui Anglijos ir Amerikos interesų, o taipgi ir grumojimui japonams, kurie planuoja pasiglemžti Indo-Kiniją ir olandų Rytines Indijas.

Nauji Remėjai Namo Pirkimui

Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugijos pirmos kuopas užpirktas namas, kaip nuo Toronto lietuvių, taip ir iš visos Kanados susilaukia nuoširdžios paramos. Svetainės atidarymo proga, rugsėjo 14 d., prisidėjo ilgas sąrašas į namo pirkimo archyvą.

Sveikinimas nuo Geraldton, Ont., mainierių: J. Sasnauskas ir M. Dobravolskis po $5.00; St. Survila ir Pranas Gendvila po $2.50; Pranas Lekaitis — $1.00.

Sveikinimas nuo Sudbury, Ont., mainierių: P. Vingeliauskas $10.00; J. Taruška ir J. Brazdis po $5.00.

Sveikinimas nuo Winnipeg, Man., lietuvių: Sūnų ir Dukterų K. L. S. P. D. 7-ta kuopa — $5.00; K. Beniušis $2.00; A. Juozukas $1.45; po $1.00: M. Vidrukas, C. Paliliunas, P. Staniškis, D. Bukis, L. Burba, T. Maltus, E. Slenis, J. Dudenas, F. Weneprin, K. Gutenas, P. Gutauskas, J. Jarašiunas; po 50 c.: J. Rimkus, A. Samuolionis, M. Purienė, M. Zavackas, P. Kantrimas, P. Gudziunas, P. Yaunickis, J. Balalis, W. Steponavičius, S. Krisčius, J. Radzevičius, A. Kutret; po 25 c.: J. Kisielius, S. Paknis, W. Dabašinskas, P. Pranys, A. Mackevičius, S. Barusas, J. Navickas, M. Kizas, A. Urbonas, J. Kvedaravičius, N. Rakauskas, M. Bukauskas, Carolis ir X. Viso $30.45. Winnipego Lietuvių Klubas — $3.00.

Torontiečių sveikinimai: Sūnų ir Dukterų K. L. S. P. D. Centro Komitetas — $10.00; po $5.00: R. Mickevičius, Ch. Morkunas, S. Sasnauskas, U. Sasnauskienė, Daujotas, Liugas, Žižys, Zykuvienė, Karvelienė, Pranas Jakubauskas, Undraitis, Rudzevičius, Byras, Moleč, Linarta, Kaptainis, Staničiauskas, Povilaitis, Tamošiunas, Markauskas, Plienienė, Vitkus, Vaičiulis; M. Plasčiauskas — $4.00; po $3.00: M. Goberis, M. Guoba, J. Valunas, Marcinkevičius, Šinkunas; V. Medikas — $2.25; po $2.00: J. Yla, Matonis, S. Tyla, Brogienė, Kidžius, Antanavičius, Indriulytė, Valaitis, Ašminskas, Račys, Mileris, Jasiunas, P. Gaižauskas, W. Folerta, Stukas, Jusaitis, Šimonienė, Karpavičius, Berškis, Šakalis, Antanaitis, Barčaitis, Andriukaitis, Margelis, Jaras, Petraitienė, P. Daugela, Nemajunas, Bro. Jasiunai, J. Jurkštai, Naujokas, J. Kundrotas, Ražaitis, Jakubauskas, Jankevičaitė, Palaitis, Žickus, Balnys, Jusaitienė, Stukienė, Sarapas, Jankaitienė, A. Jakubauskas; po $1.00: P. Pajuodis, Barčius, Šlivinskas, Kirvela, Rušėnienė, Janauskas, Daukantas, Butkeraitis, Ragauskas, Kulokienė, P. Meldažis, A. Morkis, V. Strumskis, Skurdelytė, Grubevičius, Viltrakienė, Surdokienė, Bimbienė, Pažerienė, Kamičaitis, B. Simons, Bernatavičius, Morkienė, Mikšys, Tamašauskienė, Brazaitienė, Bačiulis, Be Vardo, Karvelis ir Ragauskienė.

Svetainės atidarymo proga sukelta — $326.70. Tai labai graži parama!

Visiems parėmusiems ir pasidarbavusiems svetainės atidarymo baliuje, Namo Pirkimo Komisijos vardu tariu nuoširdžią padėką.

J.Kevėža

Aukos Įrengimui Nuosavo Namo Virtuvės

TORONTO. — Perėjus į naujai nusipirktą lietuvių namą, moterys susirūpino pilnu virtuvės įrengimu su visomis lėkštėmis, puodukais, peiliais, šakutėmis ir kitais reikmenimis. Tuojau iš moterų tarpo buvo sudaryta komisija, kuri pasiskyrė sau už pareigą tą visą įrengti. Pinigų sukėlimui numatyta parinkti lietuvių tarpe aukų. Pačioms moterims darbą vadovaujant ir renkant aukas, poros dienų laikotarpyje liko surinkta $61.05 aukomis pinigais ir gauta įvairių kitokių indų bei virtuvės reikmenų.

Ant blankų po $1.00 aukavo: Žižienė, Laurusevičienė, Kevėžienė, Dobrovolskienė, Vaičiulienė, Kaptainienė, Sasnauskienė, Kazlauskienė, Stukienė, Rušėnienė, Laurinaitienė, Vilkickienė, Rukienė, Pažerienė, Ylienė, Linartienė, Mickevičienė, Šimkūnienė, Šimonienė, Sarapas, Žirbienė, Mikalajūnienė, Batulevičienė, Žižiūnienė, Undraitienė, Rackuvienė, Valūnas, Jarienė, Ragauskienė, Skurdelienė, Povilaitienė, A. Lukas, J. Daujotas, Karpavičienė, A. Sabaliauskas.

Po 50 cnt. aukavo: Matonis, Bernotavičienė, Morkienė, K. Ragauskienė, Surdokienė, Strazevičienė, Zikuvienė, Vinskienė, Medalinskas, Viltrakienė, Jakavičienė, Drazdienė, Strumskienė, Vanagaitienė, Barčienė, Bulovienė, Butėnas, Jurkštas, Daukantienė, Janauskienė, Cibirkienė, Ukelienė, Gudaitė, Marcinkevičienė, Kidzienė, F. Juškauskas, Indrelienė, Laurinaitienė, Šlakaitis, Šakola, Antanaitienė, Samuolis, Taucas, Milerienė, Tamošiunienė, O. Gaižauskienė, Lapinsky, J. Garliauskas, Milašienė, Markauskienė, Janstonienė, Brogienė.

Po 25 cnt. aukavo: Bačiulis, Račys, Grinevičienė, Dijokas, Kulikauskienė, Paužienė, Jankaitis, Petraitis, Šukis, Endriukaitis, P. Jokubauskas, Balsienė, M. Plienius, B. Folertas, Morkūnas, A. Sarapas.

F. Endriukaitis 20 cnt., A. Kulokienė 30 cnt., J. Kiškūnas 5 cnt. Viso $61.05.

Indais ir kitais daiktais aukavo: Barčienė, Jokubauskienė, Žižienė, M. Gaižauskaitė, E. Laurusevičienė, Morkienė, Bimbienė, Samoška, Vilkickienė, Alksninienė, Kevėžienė.

Už surinktas aukas jau nupirkta 500 kavalkų lėkščių ir puodukų, vienas puodas. Už tai užmokėta $51.95. Pinigų dar yra likę $9.10. Dabar eina aukų rinkimas įsigijimui peilių, šakučių ir kitų daiktų. Prašome rinkėjas paremti sulig išgalės paaukojant. O už suteiktas aukas visiems ir visoms tariu komisijos vardu širdingą ačiu.

E. Laurusevičienė

Kas Svarbiau?

Žmona: — Dovanok, kad aš neįsiuvau guziko į tavo kelnes. Buvau labai pavargus. Kas tau svarbiau, tavo žmona, ar kelnės?

Vyras: — Be žmonos aš galiu apsieiti daugelyje vietų, o be kelnių negaliu pasirodyti niekur.

NESENAI NEW YORKE ĮVYKO miestų majonų konferencija, kurioj dalyvavo ir didesniųjų Kanados miestų majorai. Atvaizde matote New Yorko majorą La Guardia sveikinintis su Kanados miestų majorais, atvykusiais į konferenciją.

G. MALDEIKIS
Real Estate Agentas
Parduodu hotelius, teatrus, gazolino stotis, namus ir visokios rūšies farmas: tabakos, vaisių, grynfarmes.
Norintieji pirkti, kreipkitės šiuo adresu:
G. MALDEIKIS, R. R. 1, LA SALETTE, ONT.

Toronto, Ont.

SŪNŲ ir DUKTERŲ DRAUGIJOS PIRMA KUOPA
Rengia
Pajų Balių
Šeštadienį, Rugsėjo (September) 28 d.
160 CLAREMONT ST.
Nuosavam Name
Prie pajaus, veltui gausite užsigerti skanios kavos.
Visą laiką tęsis lietuviški ir angliški
ŠOKIAI
griežiant gerai muzikai.
Visi kviečiami atsilankyti ir smagiai praleisti vakarą.
Pradžia 8 val. vak. Nesivėluokite!
Parengimų Komisija

Tel. WA. 8824 — EL. 5016
BOYKACH & BOYKACH
Real Estate Agental
Parduodame ir išrenduojame namus ir farmas. Iškolektuojame rendas.
Kas turite tų reikalų, kreipkitės pas mus.
Deugeliui lietuvių esame patarnavę.
133 GOREVALE AVE. Ofiso 429 ADELAIDE ST. W., TORONTO

Tel. WA. 5370
Harry R. Ranks Company
GRABORIUS
Patarnauju mieste ir apylinkėse be ekstra mokesčio, įskaitant Hamilton ir Whitby.
Laidotuvės net $55.00 pigumo
455-457 QUEEN ST. W. TORONTO

JONAS GARLIAUSKAS
Lietuviška Valgykla
(Pertvarkyta valgykla ir naujas savininkas)
668 QUEEN ST. WEST — TORONTO
Skaniai pagaminti lietuviški ir angliški valgiai; nakvynė dienai, savaitei ir mėnesiams; ir kiti patarnavimai del lietuvių svečių..

Montreal, Que.

Tel.: HA. 8477
Dr. J. O. Villeneuve
Venerinių Ligų Specialistas
Gydo siphilį, gonoreą ir tikrina kraują.
Ofiso valandos: 1 iki 9 v.v.
1107 St. Denis St., Montreal
Netoli Dorchester St.

Tel. PL. 9659 Gyv. DO. 5947
Advokatas
J. M. Rosenfeldas
Kalba Lietuviškai
Atlieku visus teismų patarnavimus, parūpinu pilietybės dokumentus, įgaliojimus, morgičius ir kt.
20 St. James St. E. Kamb. 26
MONTREAL, QUE.

Tel.: LA. 4441
Daktaras H. Rosenfeld'as
Oficialus M.L.S.D.P.D. ir D.L.K.V.N.K.P.D. Gydytojas
KALBA LIETUVIŠKAI
Valandos: 2—4 val. po piet, 7—8 val. vak. ir sulyg susitarimo
4539 PARK AVE. MONTREAL, QUE.

Tel.: DO. 1000
DO. 2500
Valandos: 4 — 5 po piet ir sulig susitarimo
Daktaras Rabinovičius
Chirurgas Specialistas
Turiu savo ligoninę, egzaminuoju ir gydau įvairias ligas.
Darau visokias operacijas ir peršvietimus (X-Rays).
Vytauto Klubo ir M.L.S. ir D.P.D. narians papiginta kaina.
201 ST. JOSEPH BLVD. WEST MONTERAL, QUE.